

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/k

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 16.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 16. /mti/

vatikánváros: ii. jános pál távol-keleti körutra indul

is lamabad: a nyugatnémet külügyminiszter pakisztánban

kairó: az osztrák kancellár egyiptomban

brüsszel: a közös piac gazdasági és pénzügyminisztereinek tanácskozása

sg ng

06.46 160280 0302

Nm

Se
ep

--

1981.02.16.

sk0002 4 230 mtik1002

nszép - küldöttértekezletek /1. rész/

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. február 16. /mti/ - az nszép x. kongresszusának előkészítéseként a hét végén berlinben és az ndk 9 megyéjében - cottbusban, erfurtban, gerában, halléban, karl-marx-stadtban, magdeburgban, neubrandenburgban, rostockban és schwerinben - megtartották a megyei küldöttértekezleteket. a tanácskozásakon jóváhagyták az elmúlt évek munkájáról előterjesztett beszámolókat, és megválasztották az nszép új megyei vezető szerveit és az április 11-16-ra összehívott pártkongresszus küldötteit. az értekezleteken résztvettek az nszép politikai bizottságának tagjai és póttagjai is, köztük - berlinben - erich honecker, a központi bizottság főtitkára.

erich honecker a kétnapos berlini küldöttértekezleten elhangzott felszólalásában hangsúlyozta: „az elmúlt öt év jó mérlege bizonyítja, hogy az ndk eredményesen előrehaladt a gazdaságpolitika és a szociálpolitika egységét kifejező irányvonalával a ix. pártkongresszus után... a német szocialista egységpárt x. kongresszusa ezeknek a tapasztalatoknak a birtokában, a pártprogramnak megfelelően szabja meg a következő évtized első felére vonatkozó bel- és külpolitikát, és a növekvő gazdasági teljesítményekre építve megerősíti a párt eddig követett fő irányvonalát. honecker kijelentette: „kemény erőfeszítésekkel kedvező előfeltételek teremthetők ahhoz, hogy nagy terveinket a 80-as években is megfelelő lendülettel és jó eredményekkel valósítsuk meg...

az nszép kb főtitkára felszólalásában kitért a német egység problematikájára is. vitába szállva az ndk önálló államiségát megkérdőjelező nyugati igényekkel és elképzelésekkel, rámutatott, hogy az ndk az európai béke iránti felelőssége tudatában tekint kapcsolatainak alakítására az nszk-val. „ennek alapjai a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés elvei. a realitásokról kiindulva el lehet jutni a kapcsolatok további normalizálására vonatkozó gyakorlati politikai következtetésekhez. az ndk kész az ennek megfelelő lépések megtételére... /folyt./

ko/im ng

06.55 160280 2113

Nm

8.32


--

1981.02.16.

sk0003 4 230 mtik1003

nszép - küldöttértekezletek /2. rész/

honecker kijelentette: amikor „elérkezik a napja annak, hogy a szövetségi köztársaság dolgozói napirendre tűzik a német szövetségi köztársaság szocialista átalakítását, teljesen új módon jelentkezik a két német állam egyesítésének kérdése. s aligha lehet kétség aziránt, hogyan döntünk erről akkor...

az ndk politikus a szovjet nép, a szocialista államok közössége és az egész haladó emberiség nagy eseményének minősítette a szovjetunió kommunista pártja közelgő xxvi. kongresszusát.

az nszép berlini küldöttértekezletén elhatározták: az 1981-85-ös időszakban az ndk fővárosában 65 ezer lakást építenek és 30 ezret korszerűsítene. bejelentették, hogy a fejlesztési program részeként a város központjában - az 1980-ban bezárt régi közvetlen közelében - felépítik a friedrichstadtpalast új épületét, nagy lendülettel folytatják a történelmi városrész restaurálását, és többek között újjáépítik a részben a xiii. századból való nicolaikirchét, berlin legöregebb templomát, az ephraim-palotát és az ugynevezett „gerichtslaubét... a legrégebbi berlini tanácsháza maradványát.

„a többi megyei küldöttértekezletet február 21-22-én tartják meg.

ko/im ng

07.00 160280 1225

--

sk0004 4 270 mtik1004

moszkvai zöldterületek

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - újabb 500 hektárnyi zöldterülettel gazdagodik a következő öt évben moszkva - jelenti a moszkovszkaja pravda.

a szovjet főváros napjainkban is a világ legzöldebb és legtisztább levegőjű nagyvárosai közé tartozik. ebben nagy szerepe van az 1975-ben elfogadott általános városszépítési terv megvalósításának. a tudományos alapokon kidolgozott terv szerint két össze függő, átlós irányú parksávot, és ezekre ékalakban kisebb parkövezeteket létesítenek, amelyek mintegy bevezetik a városba a moszkva-környéki erdők friss levegőjét.

Nm

8.32



az elmúlt öt évben csaknem háromezer hektárnyi területet ültettek be moszkvában több mint ötszáz féle fával és bokorral, s így ma a város minden lakosára 18 négyzetméter zöldterület jut. a jelenlegi tervidőszakban kevesebb, 500 hektárnyi lesz az új telepítés, de egyéb intézkedések is szerepelnek a tervben: többek között a lenin-hegy lejtőinek, a tudományos akadémia botanikus-kertjének, az izmajlovi, a kuzskovi és más nagykiterjedésű parkoknak a rekonstrukciója, a moszkva-folyó, a jauza és más kisebb folyócskák, patakok partjainak parkosítása is.

az általános városszépítési terv megvalósításával a moszkvai parkok összterülete meghaladja a huszezer hektárt, és egy-egy lakosra 26 négyzetméternyi zöldterület jut majd.

it/dj ai

07.08 160 280 1357

--

sk0005 4 230 mtik1005

Lengyelország

varsó, 1981. február 16. /mti/ - a lemp kb 8. plénumaról és a szejm legutóbbi üléséről tanácskozott a lengyel néphadsereg több katonai körzetének és haderőnemének pártszervezete. a felszólalók hangsúlyozták: a fegyveres erőknél dolgozó párttagok abban érdekeltek, hogy erősödjék a szocialista megújulás folyamata. támogatásukról biztosították a párt és a kormány vezetését a szocialista állam megerősítésére, a gazdasági egyensúly helyreállítására, a nyugalom biztosítására tett erőfeszítéseiben. eddig a varsói katonai körzetben, a lengyel légierőnél és a légvédelmi alakulatok pártszervezeteinél tartottak ilyen tanácskozást.

az ország számos vidékéről érkeznek üdvözlő táviratok wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök címére kormányfővé történt megválasztása alkalmából. mint a pap hírügynökség jelenti, az üdvözlésekben a kollektívák támogatásukról biztosítják a jaruzelski által előterjesztett kormányprogramot. a „jastrzebia”, szénbánya szolidaritás szakszervezetének üzemi bizottsága közölte: támogatja a kormányfőnek azt a javaslatát, hogy a bányászok az elkövetkező három hónap folyamán - a teljes önkéntesség alapján - a szabad szombatokon is dolgozzanak.

Nww
gt
g

ugyancsak támogatásáról biztosította a kormányprogramot a plocki kőolajipari kombinát, valamint az erdőgazdasági és faipari dolgozók szakszervezeti kollektívája. a gdanski „lenin”, hajógyár üzenetét egyaránt aláírták a gyár párt- és állami vezetői, valamint a szolidaritás üzemi bizottságának elnöke is. a gyár dolgozóinak nevében kifejtik: „a miniszterelnök világos és nyílt beszéde alapot ad ahhoz, hogy meggyőződéssel higgyük: az országban megteremtődnek a feltételek a nyugodt élethez és munkához, és ez nem csak a miniszterelnök által említett kilencven napos nyugalmi időszakra vonatkozik majd.,,

kn/im ai ng

07.22 160 280 1855

--

sk0006 4 230 mtik1006

genscher

islamabad, 1981. február 16. /dpa/afp/ - hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra pakisztán fővárosába érkezett hans-dietrich genscher, az nszk külügyminisztere.

genscher ziaul hak pakisztáni elnökkel és agha sahi külügyminiszterrel az afganisztáni helyzettel, az iraki-iráni konfliktussal és a közel-keleti válsággal kapcsolatos kérdésekről folytat eszmecsere-t.

a bommi külügyminiszter islamabadi látogatásával összekapcsolták a térségben akkreditált tizenhárom nyugatnémet nagykövet értekezletét.

genscher szerdán tovább utazik kairóba.

gr ai ng

07.26 160 280 0596

Nww

gt

--

g

sk0007 4 230 mtik1008

bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /2. rész/

a bolgár népköztársaság nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy aktív politikai, gazdasági, kulturális és egyéb kapcsolatokat alakítson ki és tartson fenn az ujonnan felszabadult és fejlődő országokkal. nagyra értékeli az el nem kötelezett országok mozgalmának hozzájárulását a béke megőrzéséhez és megszilárdításához, a nemzetközi feszültség csökkentéséhez, az imperializmus, a kolonializmus és a faji politika elleni harchoz, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok igazságos és demokratikus alapokra helyezéséhez, Bulgária kapcsolatait a fejlett tőkés országokkal a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elvére alapozza.

komoly veszélyt jelent a békére és a biztonságra, a világforradalmi folyamat fejlődésére a maoisták ideológiája és gyakorlata, a pekingi hegemonisták és az imperialista körök szocialistaellenes fellépése.

a bolgár kommunista párt a jövőben is állandóan gondoskodni fog a kommunista mozgalom egységének megszilárdításáról, a kommunista és munkaspártok közötti kapcsolatok bővítéséről és elmélyítéséről, valamint az ázsiai, afrikai és latin-amerikai forradalmi-demokratikus pártokhoz és mozgalmakhoz fűződő kapcsolatok kibővítéséről.

a kongresszusi irányelvek tervezete önálló fejezetben foglalkozik a társadalmi-gazdasági fejlődés terén az elmúlt öt évben elért eredményekkel és a következő öt évre szóló célkitűzésekkel, a tudomány, a kultúra, a művészet és az oktatás fejlődésével és a tömegtájékoztatási eszközök tevékenységével, a társadalomirányítás kérdéseivel és a párt vezető szerepének növelésével.

a dokumentum átfogóan értékeli a bolgár népköztársaság vii. ötéves terve /1976-1980/ eredményeit, és részletesen megfogalmazza a társadalmi-gazdasági fejlesztés viii. ötéves terve /1981-1985/, illetve az 1990-ig terjedő időszak feladatait. /folyt./

ék/zsa ai ng

07.38 160281 1911

Nuu

gi



--

sk0008 4 230 mtik1009

bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /3. rész/

az irányelvek tervezete megállapítja, hogy a bkp xi. kongresszusa óta eltelt öt esztendő rendkívül fontos időszaknak bizonyult a fejlett szocialista társadalom felépítését célzó pártprogram valóra váltásában, a hatékonyság és a minőség javításának jelszavával elindított vii. ötéves tervet sikeresen teljesítették.

a nemzeti jövedelem az elmúlt ötéves tervidőszakban mintegy 24 milliárd levával növekedett. a növekedés csaknem teljes mértékben a munka termelékenységének emelkedéséből származott, amely évente átlagosan 6,1 százalékot tett ki. öt év alatt 31 milliárd levát fordítottak beruházásokra. az állóalapok értéke 1980. végére elérte a 77 milliárd levát. az ipari termelés 35 százalékkal, a mezőgazdasági termelés 12 százalékkal növekedett 1976-1980 között. megkétszereződött a külkereskedelmi árucseréforgalom. a lakosság egy főre jutó reáljövedelme 12,7 százalékkal emelkedett. 352 ezer új lakás épült fel. 1976-1980 között a mezőgazdaság és az oktatás kivételével fokozatosan áttértek az ötnapos munkahétre.

a kongresszusi irányelvek a párt fő feladataként a nép növekvő anyagi és szellemi szükségleteinek mind teljesebb kielégítését és a szocializmus anyagi-műszaki bázisának megszilárdítását jelölik meg. a nemzeti jövedelmet az új ötéves tervidőszakban 25-30 százalékkal, 1985-1990 között pedig 20-25 százalékkal tervezik növelni. a növekedés fő forrásául a munka termelékenységének emelkedését jelölik meg az irányelvek, s nagy súlyt helyeznek a termékek minőségének javítására. /folyt./

ék/so ai ng

07.43 160281 1594

--

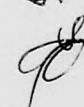
sk0009 4 230 mtik1007

bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /1. rész/

szófia, 1981. február 16. /mti/ - a bolgár kommunista párt március 31-én összeülő xii. kongresszusa irányelveinek tervezetét - mint már jelentettük - vasárnap este tették közzé szófiában. a dokumentum részletesen elemzi a nemzetközi helyzetet, a párt és az állam nemzetközi tevékenységét. megállapítja, hogy a bkp és a bolgár népköztársaság aktív, békeszerető külpolitikát folytatott az elmúlt ötéves időszakban, amelyben a nemzetközi helyzetet a fokozott ellentmondásosság jellemezte.

Nuu

gi



a bolgár népköztársaság méltóképpen hozzájárul a béke megszilárdításához, a népek közötti együttműködés és megértés elmélyítéséhez a balkánon, Európában és az egész világon. a bolgár népköztársaság külpolitikája elvi, következetes, dinamikus és konstruktív. Bulgária 116 állammal tart fenn diplomáciai, 112 országgal kereskedelmi és 132 országgal kulturális kapcsolatokat. a bolgár népköztársaság külpolitikai sikerei a bkp kb 1956. áprilisi plénumát követő szilárd és egyenletes szocialista fejlődés eredményei.

a bkp és a bolgár állam külpolitikájának fő iránya a jövőben is a szocialista közösség országaihoz, mindenekelelt a szovjetunióhoz fűződő testvéri szövetség, a velük kialakított egység és együttműködés további megszilárdítása lesz. a bolgár népköztársaság emellett nagy figyelmet fordít a balkáni államokhoz fűződő kapcsolataira. törekvése, hogy a balkán-félsziget a tartós béke és a stabilitás térségévé váljék. /folyt./

ék/so ai ng

07.47 160281 1513

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /4. rész/

kiemelt feladatként kezelik a munkaszervezés színvonalának emelését és a kgst-n belüli szocialista gazdasági integráció elmélyítését. az ipari termelést öt év alatt 30-35 százalékkal tervezik növelni. a nehézipart változatlanul a gazdaság alapjaként fejlesztik. a munka termelékenysége az iparban 36-38 százalékkal nő. biztosítani kívánják az iparágak arányos fejlesztését.

beruházásra a következő öt évben 38 milliárd levát fordítanak. ennek az összegnek mintegy 70 százaléka a meglevő termelési kapacitások korszerűsítését és rekonstrukcióját szolgálja.

a reáljövedelmek 16-18 százalékkal növekednek. az évi átlagfizetés az 1980. évi 2185 levával szemben 1985-re eléri a 2500 levát. a kiskereskedelmi áruforgalom 20-22 százalékkal növekszik. a viii. ötéves tervidőszakban 400 ezer, a ix. ötéves tervidőszakban legkevesebb 450 ezer új lakást építenek. a külkereskedelmi árucserét öt év alatt mintegy 40 százalékkal nő.

Nun

g.

a gazdaságirányításban következetesen meg kívánják honosítani az új gazdasági szemléletet, nagy figyelmet fordítanak az új gazdasági mechanizmus helyes alkalmazására. a tervezésnél és az irányításnál a korábbinál jobban kívánják felhasználni az áru- és pénzviszonyokat.

a bkp központi bizottsága meggyőződését fejezi ki, hogy az irányelvek tervezetéről a kongresszusig hátralevő időszakban tartandó össznépi vita a résztvevők magasfokú politikai érettségéről, a párt és a nép szoros összeforrottságáról és egységéről fog tanuskodni.

ék/zsa ai ng

07.48 160281 1560

-.-

sk0011 4 300 mtik1011

spanyol jobboldal - kongresszus

madrid, 1981. február 16. /afp/ - vasárnap véget ért a hét spanyol jobboldali pártból alakult népi szövetség /ap/ országos kongresszusa. a párt elnökévé ismét manuel fraga iribarnét, franco volt miniszterét választották meg.

a konzervatív ellenzéki tömörülés háromnapos tanácskozása - mint előre látható volt - megszilárdította fraga helyzetét. a franco-korszakból magát átmentett politikus a jelenlegi válságban olyan „erős” kormányt szorgalmaz, amely elutasítja azt, hogy „a központositott hatalmat kiárusítsák”, a helyi önkormányzatoknak, és amely kemény kézzel felszámolja a terrorizmust.

fraga iribarne leopoldo calvo sotelo kijelölt minisztere lnöknek címezve szavait kijelentette, hogy pártja ezentúl csak bizonyos feltételekkel hajlandó támogatni a kormánypártot a parlamentben.

a kongresszus szorgalmazta, hogy a demokratikus centrum unió nyisson jobbra, és kössön szövetséget a népi szövetséggel. ezt megfigyelők nem tartják valószínűnek.

calvo sotelo, a belviszály dulta demokratikus centrum unió új kormányfő-jelöltje szerdán ismerteti leendő kormánya programját a parlamentben.

to mp ng

07.53 160281 1179

Nun

g.

sk0012 4 300 mtik1012

bernadette devlin

belfast, 1981. február 16. /ap/upi/ - „ugyanolyan tevékeny leszek mint egykoron. túl makacs vagyok ahhoz, hogy megfélemlítsenek,, - jelentette ki a sunday world című dublini lapnak adott nyilatkozatában bernadette devlin mcaliskey, az ismert ír polgárjogi harcos, akit januárban merénylet kis híján meggyilkoltak.

a politikusként először nyilatkozott azóta, hogy január 16-án három fegyveres terrorista megtámadta és hét lövéssel életveszélyesen megsebesítette. bernadette devlin mcaliskeyt azóta egy belfasti katonai kórházban ápolják.

a volt képviselő elmondotta, hogy március elsejéig szeretné elhagyni a kórházat. a belfasti maze börtönben ugyanis ezen a napon akarják ujrakezdeni éhségsztrájkjukat a két irország egyesítéséért harcoló ír köztársasági hadsereg köztörvényes bűnözőkként fogvatartott tagjai. devlin mcaliskey egyetért a rabok követelésével, hogy a brit kormány nyilvánítsa őket politikai foglyokká, ezért szeretne részt venni a foglyokat támogató mozgalom irányításában.

lp mp ng

08.04 160281 1053

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

rövid hírek

beatles

san juan /puerto rico/, 1981. február 16. /ap/ - a beatles három életben lévő tagja nem készít emlékalbumot múlt év decemberében meggyilkolt társa, john lennon emlékére - jelentette be vasárnap montserrat szigetén steve jackson, az „air studio,, igazgatója. az viszont igaz, hogy paul mccartney és ringo starr a karib-tengeri szigeten tartózkodik, hogy közös lemezfelvételt készítsen george martin, a beatles volt producere stúdiójában. ezt a szándékukat azonban már lennon halála előtt bejelentették - mondotta jackson, hozzátéve, hogy george harrison nem vesz részt a felvételekben, és nincs is szándékában montserratra utazni. a beatles-szel kapcsolatos újabb színes szenzáció-léggömb tehát szétpukkant...

Nww
g.
g.

atlantai tömeggyilkos

atlanta /georgia állam/, 1981. február 16. /upi/afp/ - vasárnap sikerült azonosítani egy pénteken talált gyermekcsontvázat atlantában. a gyermek jeffrey mathis 11 éves, múlt év március 12-én eltűnt színesbőrű kisfiú. röviddel mathis maradványainak megtalálása után egy külvárosi irodaépület parkjában rábukkantak az alig egy hete eltűnt patrick baltazar, szintén 11 éves néger fiú holttestére is. velük együtt az elmúlt 19 hónap folyamán már 17 áldozata van annak a fiatal néger fiukra „specializálódott,, rejtélyes gyilkosnak, aki általában kézzel vagy kötéllel fojtja meg áldozatait. az eltűntek listáján még egy 10 éves fiú szerepel. őt azonban a nagy apparátussal folyó nyomozás során még nem sikerült megtalálni.

tv-fesztivál

monte-carlo, 1981. február 16. /afp/ - monte-carlóban vasárnap osztották ki a televíziós filmek 21. nemzetközi fesztiváljának díjait. a riportfilmek kategóriájában az irán londoni nagykövetségének visszafoglalásáról szóló brit, a magazin_műsorok kategóriájában egy salvadorról készített holland, a tévédrámák kategóriájában pedig az „egy trombitára írt dal mozzanatai,, című csehszlovák alkotás kapott arany nimfa díjat. a legjobb férfi, illetve női alakításért járó arany nimfa díj nyertese andrej haritonov szovjet színész a „bögöly,, illetve peggy ashcroft angol színésznő a „vonaton rekedve,, című tévéfilmben nyújtott alakításáért. a legjobb forgatókönyvért járó arany nimfát egy japán forgatókönyvírónak ítelték oda. a fesztiválon 50 televíziós társaság vett részt.

mitterrand

peking, 1981. február 16. /afp/ - francois mitterrand, a francia szocialista párt elnökjelöltje kínában tett egyhetes hivatalos látogatásának befejeztével hétfőn elutazott pekingből.

vi ai ng

08.25 160281 2526

Nww
g.
g.

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

zimbabwe

salisbury, 1981. február 16. /mti-afp/ - több mint háromszáz halálos áldozattal jártak mugabe kormányfő és nkomo tárcanélküli miniszter egykori gerilláinak múlt heti összecsapásai - erősítette meg vasárnap este a zimbabwei kormány rádiója.

a bulawayo és gwelo között fekvő connemarában is mintegy hetven halottat fedeztek fel abban a laktanyában, ahol a két felszabadító csoport fegyvereseit már korábban összevonták.

vesztéseket szenvedtek a szemben álló csoportokat „szétválasztó”, reguláris csapatok, a volt rhodesiai hadsereg fehér tisztek vezette egységei is. az összecsapásokban legkevesebb négyszázan megsebesültek és több mint ezren menekülésre kényszerültek otthonukból.

a reguláris hadsereg megkezdte a fegyveresek elhelyezését a bulawayo külvárosában felállított gyülekezőtáborokban, a bulawayóban tartózkodó nkomo tárca nélküli miniszter azt javasolja, hogy a tabele törzsből származó egykori hiveit, a zipra harcosait oly módon válasszák el a sona törzshöz tartozó és a felszabadító harcokban mugabét követő zanla gerilláktól, hogy egymástól több kilométerre fekvő táborokban helyezik el őket.

a kormány erői a fegyveres csoportok lefegyverzésére törekednek, s arra, hogy közös táborokba vonják vissza a múlt heti összetűzések szereplőit. a zipra harcosainak nagy része azonban nem fogadja el a tűzszüneti feltételeket és megtagadja a fegyverek beszolgáltatását.

gr mt ng

08.36 160281 1442

g. 45

-

sk0015 4 230 mtik1015

ii. jános páp

róma, 1981. február 6. /mti/ - ii. jános páp hétfőn reggel a fülöp-szigetekre utazott, manitát immár másodszor keresi fel pápa, előzőleg vi. páp járt ott. ii. jános páp a fülöp-szigeteken való tartózkodása után japánba is ellátogat. róma február 27-re várják vissza.

se/so ng

08.41 160281 0318

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

egyiptomi hírek

kairó, 1981. február 16. /apa,upi,ap/ - a dél-egyiptomi abu szimbel, valamint luxor ókori emlékeinek megtekintésével tölti bruno kreisky osztrák kancellár a hétfői napot, amely egyben egyiptomi látogatásának harmadik - s utolsóelőtti - napja. tárgyalásai szadat elnökkel kedden reggel érnek véget, témájukról és az elért eredményekről a két államférfi közös sajtóértekezleten számol majd be. a tervek szerint kreisky még kedden este visszautazik bécsbe.

az apa osztrák hírügynökség hétfői jelentésében a kancellár iránti „megkülönböztetett figyelmességként”, ír arról, hogy a kreisky tiszteletére vasárnap adott vacsorán szadat németül köszöntötte vendégét. az egyiptomi államfő méltatta az ausztria és egyiptom közötti, „sok évre visszatekintő barátságot”, és kifejezte azt a reményét, hogy kapcsolataik a továbbiakban is töretlenül fejlődnek. az apa szerint bruno kreisky a maga részéről ugyancsak „rendkívül szívélyesnek és barátságosnak”, minősítette az osztrák-egyiptomi kapcsolatokat és „igen kedvezőeknek”, az eddig elért eredményeket. ezeken a megállapításokon túlmenően az apa nem idézett más részeket a pohárköszöntőkből.

x x x.

egyiptom közel-keleti rendezési elképzelései ellen ható, „negatív megnyilvánulásnak”, minősítette butrosz ghali külügyi államminiszter az el nem kötelezettek uj-delhiben megtartott külügyminiszteri értekezletének azt a javaslatát, hogy izraelt

g. 45

-

zárják ki az ensz-ből. ghali uj-delhiből visszatérve tette nyilatkozatát, leszögezve: egyiptom ragaszkodik ahhoz, hogy izrael az ensz-ben maradjon, „minthogy az átfogó közel-keleti béke csak a világszervezet közreműködésével valósítható meg,,.

pn ml ng

09.16 160281 1695

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

Latin-amerika

managua, 1981. február 16. /taszsz/afp/- általános felháborodást keltett nicaraguában az egyesült államoknak az a döntése, hogy „politikai okokra,, hivatkozva befagyasztják a managuának gabonavásárlásra nyújtott hitelkeretét. daniel ortega, a nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya kormányzótanácsának tagja televíziós beszédében élesen bírálta washington nyílt zsarolási kísérletét. az egyesült államok célja az, hogy a hitel befagyasztásával gazdasági nehézségeket teremtsen az országban - mondotta ortega.

vasárnap visszatért managuába az egyesült államok nicaraguai nagykövete, aki a washingtoni kormányzattal konzultált a két ország kapcsolatainak jövőjéről. tájékozott források szerint a nagykövet 16 pontból álló amerikai „kivánságlistát,, hozott magával. ezeknek a teljesítéséhez kötné washington a hitel felújítását. az egyesült államok, amely fegyverrel, „tanácsadókkal,, és pénzzel látja el a salvadori juntát, mindenekelőtt azt követeli, hogy nicaragua szüntesse be a salvadori hazafiak támogatását.

a „barricada,, , a sandinista nemzeti felszabadítási front lapja rámutat, hogy az egyesült államok célja az éhínséggel való fenyegetés és nicaragua gazdasági fejlődésének aláhívása olyan időszakban, amikor az egész nép hatalmas erőfeszítéseket tesz a tönkretett ország talpraállítására.

az egyesült államok döntését elítélte arturo tanco, az ensz világelelmezési tanácsának elnöke is. a döntés a washingtoni kormány legkonzervatívabb köreinek érdekeit tükrözi - mondotta tanco. ezek a körök az élelmiszerhiteleket a fejlődő országok elleni nyomás eszközeként kívánják alkalmazni. az ilyen politika az egész világ békéjét fenyegeti - hangsúlyozta arturo tanco.

9. ⁴⁵

f

F

Külföld

febr. 16.

17-16-0.

sk0021 4 230 mtik1021

rövid hírek

roszkowski

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - a taszsz hírgyűjtemény megnevezésére február 12. és 16. között a szovjetunióban tartózkodott janusz roszkowski, a pap lengyel hírgyűjtemény vezérigazgatója, és szergej loszevvel, a taszsz vezérigazgatójával megbeszéléseket folytatott a két hírgyűjtemény együttműködésének továbbfejlesztéséről. janusz roszkowskit moszkvai tartózkodása során fogadta leonyid zamjatin, az szkp kb mellett működő nemzetközi tájékoztatási osztály vezetője.

politikai dal fesztivál

berlin, 1981. február 16. /mti/ - vasárnap este berlinben befejeződött a xi. nemzetközi politikai dal fesztivál, amelynek 48 hangversenyét 9 nap alatt mintegy 50 ezren - zömmel fiatalok - hallgattak meg. a fesztiválon 33 európai, afrikai és ázsiai ország 61 szólistája és együttese szerepelt, köztük a magyar „100 fdk celsius”, együttes, amely - a neues deutschland szerint - „temperamentumos vidámságával”, minden fellépésén nagy sikert aratott.

női pilóták

moose jaw, 1981. február 16. /afp/ - nora bottomley, jeanne brasseur és leah mosher - így hívják a kanadai királyi légierő legújabb pilótáit. a három századosi ranggal rendelkező „amazon”, a hét végén vette át sugárhajtású harci gépek vezetésére jogosító bizonyítványát a légierő moose jaw-i támaszpontján. a pilótaiskola vezetője a bizonyítványosztás alkalmából elmondta: a három hölgyet nem kivételtek, ugyanolyan szigorú kiképzést kaptak, mint a férfiak.

támadás

párizs, 1981. február 16. /ap/ - hétfőn kora reggel ismeretlen tettesek rakétát lőttek ki a jemeni népi demokratikus köztársaság párizsi nagykövetségére. az épület súlyosan megrongálódott, de személyi sérülés nem történt.

ur/ko/lp ml ng

11:22 160281 1746

Nuu

12. or
E

F
Hír
febr. 16.
AT-16.0.

sk0022 4 230 mtik1022

Lengyelország - 2.

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. február 16. /mti/ - számos lengyel vállalati kollektíva és szakszervezet támogatásáról biztosította az új kormány programját.

a hét végén a többi között táviratban üdvözölték a miniszterelnököt a gdanski hajógyár párt- és állami, valamint szakszervezeti vezetői. mint a varsói rádió hétfőn jelentette, üzenetet intézett wojciech jaruzelski miniszterelnökhöz a czeszochowai „szolidaritás”, regionális alapító bizottsága. a levélben a helyi „szolidaritás”, vezetői a többi között ezt írják: mindent megtesznek azért, hogy a kormányfő felhívásának megfelelően a körzetben megvalósuljon a 90 napos sztrájkmentes időszak. a czeszochowai „szolidaritás”, egyben felhívta a szakszervezet más körzeti szerveit, hogy hasonló értelemben foglaljanak állást. lengyelország számos körzetében egyébként az elmúlt szombaton, amely hivatalosan pihenőnap volt, sok üzemben normális hétköznapi munka folyt, és dolgozott a szénbányászok többsége is.

tovább tart azonban a lodzi diáksztrájk. a főiskolai hallgatók képviselőivel kormánybizottság tárgyal, élén janusz gorski felsőoktatási, tudományos és műszaki miniszterrel. az ország tíz felsőiskoláján hétfőre sztrájk-készültséget, a poznani egyetemen és a varsói orvosi egyetemen „szolidaritási sztrájkot”, hirdettek meg. a lengyel diákok szocialista szövetségének a varsói orvosi egyetemen működő szervezete időközben határozatot hozott arról, hogy a maga részéről nem csatlakozik a sztrájkhoz. egyidejűleg felhívással fordult az egyetemi és főiskolai hallgatókhoz, hogy hagyjanak abba mindenféle sztrájk akció, és lássanak hozzá a tanuláshoz.

kn/so ml ng

11.33 160281 1706

Nuu

12. 05
12. 05
12. 05

sk0023 4 230 mtik1023

vietnam - kina

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1981. február 16. /mti/ - kina változatlanul katonai nyomást gyakorol vietnamra és fokozta kémtevékenységét, valamint a gazdasági szabotázsakciókat - állapítja meg az az összefoglaló jelentés, amelyet a vietnam elleni kínai tevékenységet vizsgáló bizottság tett közzé hétfőn hanoiban.

az elmúlt két év fejleményeit vizsgáló összefoglalóban a többi között az áll, hogy kina ez idő alatt négyezer fegyveres provokációt követett el vietnam ellen. ezek következtében több, mint 200 polgári személy vesztette életét a határkörzetekben. beszámol a vietnami területi vizek és légtér ismétlődő kínai megsértéséről és felemlíti, hogy a határ kínai oldalán állomásozó 15 kínai hadosztályt legujabban egy hadtesttel erősítették meg. az összefoglaló tudtul adja, hogy kínai oldalról kémeket, kommandó egységeket dobnak át információgyűjtésre, káderek elrablására, határmenti zavarkeltésre. kínába távozott vietnamiakat hét különleges iskolán katonai és kémtevékenységre képeznek ki, kommandókat szerveznek belőlük, s kísérleteket tesznek a határmentén élő vietnami nemzetiségek megosztására, arra, hogy elégedetlenséget keltsenek a lakosság körében. a jelentés megemlíti, hogy kina erőfeszítéseket tesz az ország gazdaságának, pénzének meggyengítésére, továbbá - ügynökei, a laoszi reakciók és a pol pot-ista bandák maradványainak felhasználásával - a három indokina ország közlekedési vonalainak veszélyeztetésére.

zi/zsa pn bs

12.46 160281 1516

.-.

sk0024 4 230 mtik1024

kambodzsa - thaiföld

hanói, 1981. február 16. /mti/ - hivatalos phnom penh-i jelentés szerint az elmúlt napokban is folytatódott a pol pot-ista erők behatolási kísérletei kambodzsába. mint az spk hírigyűjtés közölte, battambang és siem reap tartományok határvédelmi egységei sorozatosan tartóztatták fel és ülték vissza thaiföldre a

de

beszivárogni próbáló pol pot-ista csoportokat, amelyeket a thaiföldi tüzérseg támogatott. a kambodzsai hírügynökség beszámolt arról is, hogy thai felderítő gépek rendszeresen megsértették kambodzsai légterét.

zi/so pn bs

12.48 160281 0575

-. -

sk0025 4 230 mtik1025

bányászsztrájk nagy-britanniában

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 16. /mti/ - a walesi bányákban sztrájkmozgalom robbant ki az országos széntanács által bejelentett üzembezárások és országszerte mintegy harmincezer bányász elbocsátása miatt. a bányászok szakszervezetének dél-walesi területi vezetősége sürgősen összehívott ülésén hagyta jóvá hétfőn hivatalosan a sztrájkakciót, mert a hét végére a bányászok elkeseredettsége már spontán munkabeszüntetésekben robbant ki. a kormány a jelek szerint kezd rádöbbenni a helyzet súlyosságára, és a végkielégítések jelentős felemelésével próbálja elejét venni egy olyan országos bányászsztrájkknak, mint amely nyolc évvel ez előtt edward heath konzervatív kormányának bukásához vezetett.

a walesi bányászok vezetősége habozás nélkül elrendelte a terület általános leállítását, mert a küldöttek júniusi értekezlete már felhatalmazta bármilyen akció megindítására, ha üzembezárások veszélye fenyeget. a széntanács kettőezerhatszáz bányászt akar itt utcára tenni és emlyn williams, a dél-walesi terület szakszervezeti elnöke figyelmeztetett, hogy ez csak az első lépés az egész dél-walesi szénmező üzemeltetésének leállítására felé.

az ország többi fenyegetett szénmezőjén is robbanásig fokozódott a feszültség a széntanács leépítési terve miatt, amely a termelékenység hatalmas növekedése idején szubvencionált külföldi szén behozatalával akarja visszafejleszteni a bányászatot angliában. a szénbányák tizenkilencezer karbantartójának, biztonsági rendészének képviselői nyomban szolidaritásukról biztosították a walesi bányászokat, akik az akció gyors továbbterjedésére számítanak.

al

csütörtökön tart válságtanácskozást a szakszervezet országos végrehajtó bizottsága, és a jelek szerint a kormány addig már elő akar állni a busásan megemelt végkielégítések mézesmadzagjával, hogy elhárítsa a fenyegető bányászsztrájkot. a bányászok elszántságát tekintve ennek sikere kérdéses.

a vasutasok és az acélipari dolgozók, mint a legközelebről érintett szakma képviselői, már hetekkel ezelőtt megalakították a bányászokkal a hármas szövetséget, és készen állnak, hogy rokonszenvakcióval támogassák őket a bányabezárások elleni sztrájkjukban. a széntermelés csökkentésének tovább gyűrűző hatása a vasutasok és acélipariak ezreit kárhoztathatja munkanélküliségre.

lb/mh fm bs

12.55 160281 2386

-. -

sk0026 4 300 mtik1026

európai biztonság - szimpózium

madrid, 1981. február 16. /taszsz/ - a nemzetközi biztonságról és együttműködésről, az emberi jogokról folyt tanácskozás a spanyol fővárosban nyugat-európai baloldali pártok kezdeményezésére. a tanácskozás megtartását hét tőkés ország - spanyolország, az nszk, franciaország, görögország, hollandia, anglia, olaszország - kommunista és szocialista pártjainak társadalomtudományi intézetei javasolták, ismert politikatudósok és pártvezetők vettek részt rajta.

a megnyitón enrique tierno galvan, madrid szocialista polgármestere aggodalmának adott hangot a nemzetközi feszültség fokozódása miatt és felhívta a figyelmet a fegyverkezési hajszára súlyos veszélyeire. „bizom benne, hogy az európai országok madridi találkozója konkrét eredményekkel ér véget és sor kerül majd az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó tanácskozás megrendezésére,, - jelentette ki a madridi polgármester.

a tudományos tanácskozás felszólalói elítélték az új amerikai kormányzat első megnyilatkozásait, mert a washingtoni vezetők nem a fegyverkezési hajszára megállítást, hanem fokozását szorgalmazzák.

Al

igy, újra fölvetették a neutronfegyver gyártásának és nyugat-európai telepítésének tervét. több felszólaló sürgette a salt-2 szerződés mielőbbi ratifikálását és ellenezte a katonai tömbök kibővítését új tagokkal.

pc mp bs

12.59 160281 1381

-.-

sk0027 4 230 mtik1027

vietnam - el nem kötelezettek /1. rész/

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1981. február 16. /mti/ - vietnam értékelése szerint az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek új-delhi értekezlete a bonyolult nemzetközi helyzet, a sok nehézség ellenére megerősítette a mozgalom alapvető céljait, antiimperialista, antikolonialista irányvonalát.

a nhan dan, a vkp központi lapja szerkesztőségi kommentárjában emlékeztet rá, hogy „az imperializmus és a nemzetközi reakció erői mindent megtehetnek a mozgalom megosztására, meggyengítésére és követők új-delhiben megkísérelték érvényesíteni e szándékokat, különböző, a megoldás útjában álló ensz-határozatokat. vietnamot, afganisztánt, a szovjetuniót vádolták, megpróbálták lejáratni kubát, a mozgalom soros elnökét és indiát, a konferencia házigazdáját.,,

a lap szerint azonban „ezek a kísérletek lényegében kudarcot vallottak.,, a nhan dan részletesen elemzi a délkelet-ázsiai kérdés vitáját és a zárónyilatkozatnak a térségre vonatkozó megállapításait, élesen bírálja szingapurt, amely - mint írja - „kína szócsovéként megpróbálta érvényre juttatni a kambodzsai népköztársaság által elutasított kambodzsai ensz-határozatot.,, „vietnam - szögezi le a kommentár - a leghatározottabban visszautasítja az asean-országok képtelen javaslatait valamifajta önkényes kambodzsai politikai rendezésre.,, a hanoi álláspontot részletesen fejtette ki nguyen co thach vietnami külügyminiszter, aki a délkelet-ázsiai kérdés új-delhiben lezajlott vitájával kapcsolatban a következő tényeket emelte ki a vna vietnami hírügynökségnek adott nyilatkozatában: a tanácskozás, az 1979-es havannai csúcserkeztet döntését megerősítve, üresen hagyta kambodzsá helyét, jóllehet kína és az egyesült államok kiszolgálói a megdöntött pol pot-rezsim képviselőihez juttatását követelték. a zárónyilatkozat aggodalmát fejezi ki a délkelet-ázsiai feszültség

miatt, ezzel vietnam egyetért, de - mint nguyen co thach mondotta - a feszültség fő oka „kína hegemonista politikája, nem pedig az indokinaai országok állítólagos fenyegető magatartása az asean-országokkal szemben.,, /folyt./

zi/im pn bs

13.07 160281 2166

-.-

sk0028 4 230 mtik1028

vietnam - el nem kötelezettek /2. rész/

a vietnami diplomácia vezetője szerint „a konferencia hanoi véleményét fogadta el, amikor felhívott rá, hogy minden külföldi csapatot ki kell vonni a délkelet-ázsiai országokból, mert kínai egységek megszállva tartanak vietnamhoz tartozó területeket, amerikai katonai bázisok vannak a fülöp-szigeteken, ausztrál és új-zélandi katonák szingapurban és malaysiában, indonéz csapatok megszállva tartják kelet-timort.,,

a nhan dan, a vkp központi lapja ehhez hozzáfűzi, hogy „a zárónyilatkozat magában foglalja követelésünket az idegen csapatok kivonására a térségből, hogy biztosítható legyen a térség országainak - így kambodzsának - önrendelkezési joga, függetlensége, szuverenitása és területi integritása.,,

a vietnami külügyminiszter nyilatkozatában azt is kiemeli, hogy „a zárónyilatkozat átfogó politikai megoldást hagy jóvá, s ez megfelel az indokinaai országok külügyminiszterei ho si minh-városi javaslatainak, amelyek szerint a térség békéjének biztosításához rendezni kell kína és az indokinaai országok, illetve az indokinaai országok és az asean-országok közötti problémákat. a felhívás a párbeszédre összhangban van a térség két országcsoportja, az indokinaai országok és az asean-országok közötti konferenciára vonatkozó javaslatunkkal, azzal, hogy a délkelet-ázsiai problémát az egyenlőség, a kölcsönös megegyezés, egymás álláspontjának figyelembe vétele alapján kell megoldani.,,

a vietnami diplomácia vezetője végül kitért az afganisztáni kérdésre is, s azt mondta, hogy „országa elutasítja az zárónyilatkozat erre vonatkozó részét, azt a mozgalom egyik tagja szuverenitása megsértésének és rossz precedensnek tekinti.,,

zi/im pn bs

13.11 160281 1726

-.-

sk0029 4 230 mtik1029

szkp-plissonnier

párizs, 1981 február 16. /mti/ - a l, humanité hétfői száma közleményben ismerteti az szkp xxvi. kongresszusán résztvevő francia pártküldöttség összetételét. a közlemény emlékeztet rá, a politikai bizottság korábban úgy döntött, hogy georges marchais, a párt főtitkára, akit októberben, az országos pártértekezleten a párt elnökjelöltjévé választottak, az elnökválasztási kampány időtartama alatt egyetlen külföldi pártkongresszuson sem vesz részt, minden erejét a választási kampányra összpontosítja.

a politikai bizottság ezért gaston plissonniert, a pb tagját, a központi bizottság titkárát jelölte a küldöttség vezetőjévé. a delegáció tagjai: lucien seve, marie-claude vaillant-couturier és josiane voyant, a kb tagjai.

kizárólag csak a szerkesztőségek tájékoztatására!

a le figaro hétfői száma hangsúlyozza, hogy ez a távollét egyáltalán nem azt jelenti, mintha georges marchais ismét el akarná határolni magát moszkvától. éppen ellenkezőleg, az fkp vezetősége - néhány árnyalattól eltekintve - fenntartás nélkül helyesli leonyid brezsnyev politikáját. azonban nem vallana jó izlésre az fkp elnökjelöltje részéről, hogy a vörös-téren fényképeztesse le magát akkor, amikor a varsói szerződés országai éppen úgy dönthetnek, hogy beavatkoznak lengyelországban. marchais, mégha nem is ért egyet walesaval és a „szolidaritással”, nem kerülhet ilyen kompromittáló helyzetbe, vélekedik a le figaro. távolléte azonban egészen más jellegű, mint berlingueré és carrilloé, akik elutasítják a kreml diktátumát, lengyelországgal kapcsolatos fenyegetéseit és még hisznek az eurokommunizmusban.

bd/so fm bs

13.14 160281 1713

--

sk0030 4 230 mtik1030

szkp-kongresszus - iparfejlesztés /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - a szovjetunió kommunista pártjának egy hét múlva összeülő xxvi. kongresszusán az egyik legfontosabb feladat a népgazdaság új öt éves fejlesztési programja tervezetének megvitatása lesz. ezen belül különös hangsúlyt kap az ipar fejlesztése, mivel ezen a téren számos új tényezőt kell figyelembe venni. az új tervet ennek megfelelően dolgozták ki és a rengeteg hozzászólás is ilyen jellegű irányba ható javaslatokkal egészítette ki a tervet.

az iparfejlesztés feladatai meghatározásánál figyelembe vették, hogy az extenzív fejlesztés lehetőségei kimerülőben vannak. a munkaerő létszámának jelentős növelésére nem lehet számítani, a nyersanyaglelőhelyek egy része, amelyeknek korábban kulcsszerepük volt az ipar nyersanyagellátásában, kimerülőben van, az új lelőhelyek távoli, nehezen hozzáférhető helyen vannak, kiaknázásuk igen költséges. ennek megfelelően számos, most megvalósításra kerülő és nagy beruházást igénylő tervfeladat gyakorlati hasznára csak a későbbi időszakban lehet számítani. ugyanakkor az szkp gazdasági stratégiájának megfelelően olyan átalakítást kell végrehajtani a szovjet ipar szerkezetében, amelynek során jelentősen emelkedik a közszükségleti, a fogyasztási cikkek előállítását ágazatok teljesítménye. ezen túlmenően, az ipart úgy kell átalakítani, hogy az megfeleljen a legkorszerűbb követelményeknek, olyan rekonstrukciót kell végrehajtani, amelynek eredménye a műszaki színvonal jelentős emelkedése lesz. /folyt./

ki/so pn bs

14.05 160281 1599

--

sk0031 4 230 mtik1031

szkp-kongresszus - iparfejlesztés /2. rész/

ennek megfelelően a terv az ipari fejlesztés számára két feladatcsoportot szab meg: egyrészt a népjólét emelését közvetlenül segítő feladatok megoldását, másrészt az ország ipari kapacitásának fejlesztését. ezen belül az alapvető feladat az, hogy a gazdaságot az intenzív fejlesztés útjára állítsák, meghatározzák a termelés növelésének optimális ütemét, a fejlesztés arányait. gyorsan

ll

fejlesztik az alapanyagtermelést, de ezzel együtt nagy gondot fordítanak a készletek ésszerű kihasználására, a takarékosagra, az erőket és eszközöket a legfontosabb feladatok megoldására, ezen belül a komplex célprogramok végrehajtására összpontosítják - így például a fűtőanyagipari és energetikai, a fémfelhasználási célprogram, a bajkál-amur vasútvonal menti iparvidék kialakítására irányuló célprogram megvalósítására. az ország termelőerőiben még inkább előtérbe kerül szibéria és a szovjet távol-kelet fejlesztése, ugyanakkor viszont a munkaerőigényes ágazatokat elsősorban a közép-ázsiai köztársaságokban kívánják fejleszteni.

a terv az ipari termelés növekedését az öt évre 26-28 százalékban irányozza elő, ezen belül a termelőeszközök termelése 26-28, a közfogyasztási cikkek termelése viszont 27-29 százalékkal emelkedik. átalakítják az ország fűtőanyag- és energetikai mérlegét, csökken a kőolaj, növekszik a szén, az atomenergia és a vízienergia felhasználása az áramtermelésben. az átlagosnál gyorsabban fejlődnek a legkorszerűbb termékeket előállító ágazatok, szorosabban egymáshoz kapcsolják a nyersanyagok kitermelését és feldolgozását: a lelőhelyek közelébe telepítik az új üzemeket. központi helyre kerül az iparfejlesztés programjában az a feladat, hogy a lakosságot folyamatosan, kellő mennyiségben, minőségben és választékban lássák el ipari termékekkel.

a pártkongresszust megelőző vitákban igen jelentékeny helyet kaptak azok a javaslatok, amelyek a központi bizottság elgondolásainak szellemében a termelés hatékonyságának növelését célozták. az új ötéves tervben már általánosan bevezetik a szovjet iparban a gazdaságirányítás és az ösztönzés új rendszerét is. a gazdaság fejlesztésének új elvei - az irányítás megfelelő módosításával - biztosíthatják, hogy az új ötéves terv ipari előirányzatai maradéktalanul megvalósuljanak. erről az szkp kongresszusán is nyilvánvalóan sok szó esik majd.

ki/im pn bs

14.11 160281 2394

Al

..-

sk0032 4 230 mtik1032

Lázár - bolgár sajtó

szófia, 1981. február 16. /mti/ - a hétfői bolgár lapok közül a zemedelszko zname, a bolgár népi földműves szövetség lapja közölt szerkesztőségi kommentárt Lázár György múlt heti bulgáriai hivatalos baráti látogatásának eredményeiről.

a szófia-i lap párbeszéd a barátság és a béke nevében című írásában rámutat, hogy a mostani bolgár-magyar találkozóra fontos időpontban, új ötéves tervidőszak és új évtized kezdetén került sor. a kommentár kiemeli, hogy a látogatás során született megállapodások és aláírt dokumentumok ékezen tanúsítják mindkét ország elhatározását testvéri kapcsolataik bővítésére és gazdagítására mind kétoldalú, mind pedig a kgst-én belüli sokoldalú alapon. magyarországi és bulgáriai kapcsolatai a jövőben is a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus meggingathatatlan elveire épülnek.

- Lázár György és sztanko todorov hagyományosan szívélyes, baráti légkörű tárgyalásain megkülönböztetett figyelmet fordítottak a gazdasági és a tudományos-műszaki együttműködésre. ennek további dinamikus fejlődését irányozza elő az 1981-1985. évekre szóló, most aláírt árucseré-forgalmi megállapodás, amely 50 százalékos növekedést tartalmaz az előző ötéves tervidőszakhoz viszonyítva - írja a zemedelszko zname.

- a magyar-bolgár párbeszéd eredményei újabb konkrét hozzájárulást jelentenek a két ország testvéri barátsága és együttműködése további elmélyítéséhez, a létező szocializmus erejének megszilárdításához - hangoztatja a zemedelszko zname kommentárja.

ék/zsa pn bs

14.16 160281 1558

Al

..-

sk0033 4 230 mtik1033

bahr- spiegel /1.rész/

bonn, 1981. február 16. /mti/ - kelet és nyugat között a vitás kérdéseket csak tárgyalásos uton lehet rendezni. minden más megoldás csak pusztuláshoz vezet - jelentette ki egon bahr, a német szociáldemokrata párt /spd/ egyik vezetője a der spiegel című hamburgi hetilapnak adott interjújában.

bahr, aki négyéves tevékenység után hivatalosan ebben a hónapban adja át az spd ügyvezetői tisztségét, bírálta azokat az amerikai politikusokat, akik a nato fegyverkezési határozatát egyoldalúan értelmezik. szavai szerint a tárgyalásokra való törekvés nélkül washington nem várhatja el európai szövetségeseitől, hogy hozzájáruljanak az új középhatótávolságu rakétafegyverek európai átlomásoztatásához.

a kormánypárti politikus szerint a reagan-kormány képviselőinek jelentégy magatartásából még nem lehet végleges következtetéseket levonni az egyesült államok új külpolitikáját illetően. bahr emlékeztetett arra, hogy a nixon-kormány annak idején hasonló „szóbeli radikalizmussal” kezdte működését, amelynek során azután mégis sor került fontos leszerelési megállapodások aláírására.

bahr elismerte, hogy a nato az 1979 decemberi „kettős határozatával” a rakétatelepítésről hozott döntéssel/ rendkívül rövid határidőt szabott önmagának a szovjetunióval való leszerelési tárgyalások eredményes folytatásához. „a következő másfél évben ki kell derülnie, milyen messze vezethetnek a kelet-nyugati tárgyalások. elismerem, ez hihetetlenül rövid idő,-” mondotta bahr.

az nszk „semlegességi” törekvéseiről szóló állításokat visszautasítva, bahr kijelentette: a bonni kormánynak önállóan kell átgondolnia a nemzetközi helyzetet és saját érdekeit kell elsősorban figyelembe vennie. „arra azonban nincs lehetőség, hogy a szövetségi köztársaság külön akciókba kezdjen, a béke biztosítása érdekében.

a vezető spd-politikus határozottan ellenezte, hogy a nyugatnémet kormány enyhítsen eddigi fegyverexport-politikájának feltételein. ugyanakkor kilátásba helyezte, hogy felülvizsgálják azokat a kiindulási pontokat, amelyeknek alapján - legalábbis papíron - bonn korlátozta a „nemzetközi feszültségövezetekbe,, irányuló fegyvereladásokat. /folyt./

or/zsa fm bs

14.24 160281 2222

-.-

sk0034 4 230 mtik1034

bahr- spiegel /2.rész/

a szociáldemokrata párt belső helyzetéről szólva bahr beismerte: az spd - a többi nyugati vezető politikai erőhöz hasonlóan - mindeddig nem talált megoldást a nyolcvanas évek tőkés társadalmát sújtó alapvető problémákra. a kormánypárt és a kormány közti ellentétek részben ebből fakadnak. bahr szerint a nyugat csak a következő hat-nyolc évben számíthat arra, hogy kiutat talál a gazdasági, társadalmi válságból.

or/zsa fm bs

14.25 160281 0470

-.-

sk0035 4 230 mtik1035

andrei - érkezés

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - stefan andrei, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának póttagja, román külügyminiszter hétfőn a szovjet kormány meghívására moszkvába érkezett. a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere és más hivatalos személyiségek fogadták.

it/im pn

14.27 160281 0392

-.-

sk0036 4 230 mtik1036

szovjet nyilatkozat - japán /1.rész/

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - nyilatkozatban ítélte el a szovjetunió külügyminisztériuma azt a szovjetellenes kampányt, amely japánban indult és jogellenes területi követeléseket támaszt a szovjetunióval szemben. a nyilatkozatot hétfőn nyújtották át japán moszkvai nagykövetének, uomoto tokicsironak.

se

a nyilatkozat utal arra, hogy a szovjetunió már több alkalommal kifejtette elvi álláspontját ezekről a követelésekről, az ilyen kampányról. az utóbbi időben azonban már ezek a megnyilatkozások a szovjetunióval szemben ellenséges magatartás határát surolják, s ezen túlmenően, a kampány szervezését maga a japán kormány vállalta. ennek bizonyítéka volt a február 7-en megtartott „északi területek napja”, amelynek során a szovjet képviselők ellen huligán-akciókat is végrehajtottak.

„japánnak tisztában kell lennie azzal, hogy az ilyen lépéseket csak a szovjet-japán kapcsolatok tudatos megromlását célzó irányzatnak lehet minősíteni - hangoztatja a szovjet állásfoglalás. - a japán vezetők kijelentéseiből az is kitűnik, hogy a japán fél ezt az ellenséges kampányt össze akarja kapcsolni a békeszerződés kérdésével.”

a külügyminisztérium nyilatkozata megállapítja: köztudott, hogy miért nem jött létre a békeszerződés - azért, mert a japán fél irreális álláspontra helyezkedik, alaptalan követelésekkel lép fel egy nem létező kérdésben. ehhez még az is hozzájárul, hogy a második világháború óta eltelt években japán még inkább megnehezítette a békeszerződés megkötésére vonatkozó kölcsönös megállapodás létrejöttét azzal a politikájával, hogy területét idegen katonai támaszpontok céljaira bocsátotta rendelkezésre és más országokkal a szovjetunió ellen irányuló szerződéseket kötött.

„felvetődik a kérdés, vajon valóban az-e a japán fél óhaja, hogy kapcsolatainkhoz szilárd, szerződéses alapot teremtsünk? hogyan lehet ilyen óhajról beszélni, miközben a gyakorlatban a legkülönbözőbb szovjetellenes kampányokat szervezik, a japán közvéleményt a szovjetunió ellen hangolják és egymás után olyan lépéseket tesznek, amelyek komoly károkat okoznak a szovjet-japán kapcsolatoknak?,, - teszi fel a kérdést a szovjet állásfoglalás. /folyt./

ki/im pn bs

14.37 160 281 2240

-.-

sk0037 4 230 mtik1037

szovjet nyilatkozat - japán /2.rész/

„a szovjetunió annak híve volt és marad, hogy a szovjet-japán kapcsolatokat helyezze szilárd, szerződéses alapokra. ez az álláspont ma is változatlan. a szovjet kormány ebből indult ki, amikor javaslatot terjesztett a japán kormány elé arról, hogy a két ország kössön jószomszédsági és együttműködési szerződést. csak ilyen úton lehet megteremteni a szovjet-japán kapcsolatok szilárd, szerződéses alapjait, nem pedig úgy, hogy nemlétező kérdések körül szítanak mesterséges úton a szovjetunióval szemben barátságtalan kampányt,, - szögezi le a szovjetunió külügyminisztériumának nyilatkozata.

ki/i pn bs

14.38 160 281 0664

-.-

sk0038 4 230 mtik1039

népi szövetség

madrid, 1981. február 16. /mti/ - a jobboldali népi szövetségnek az elmúlt hét végén madridban megtartott iv. kongresszusán ismét manuel fraga iribarnét választották meg a párt elnökévé. a főtitkár változatlanul jorge verstrynge rojas maradt.

a jobboldali párt kongresszusa az időközben elhunyt francisco sá carneiro által portugáliában alakított jobboldali kormánytöbbséget tekinti példaképének és hasonló létrehozására törekszik spanyolországban. leopoldo calvo sotelo miniszterelnöki megbízatásával kapcsolatosan hangsúlyozták, hogy csak követeléseik teljesítése esetén szavaznak a kijelölt miniszterelnök beiktatására. leglényesebb követelésük a választási törvénynek a jobboldal számára előnyös módosítása.

leh/zsa fm bs

14.44 160 281 0773

-.-

sk0039 4 230 mtik1040

rogers - neutronfegyver

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 16. /mti/ - bernard rogers amerikai tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka kijelentette, hogy támogatja a neutronfegyver rendszerbe állítását Európában, de a nato elsődleges fegyverkezési feladatának a harcászati nukleáris fegyverek korszerűsítését tartja.

a tábornok a bbc-nek nyilatkozva a nato héjájának szokásos érvelésével kárhóztatta a szovjetuniót „katonai erejének szüntelen növekedése miatt, aminek következtében - szerinte - a nato „elrettentő erőinek hitele egyre csökken,„ a tábornok leszögezte: „véleményem szerint az atlanti-óceán mindkét oldalán minden országnak többet kell tennie, ha komolyan meg akarjuk védelmezni szabadságunkat és életmódunkat. minden itteni ország népeivel meg kell értetni, hogy válságos időköt élünk, különösen a nyolcvanas évek első felében, és többet kell tennünk....,

a neutronfegyver kérdéséről szólva rogers többek közt kijelentette: „tisztában vagyok vele, milyen érzékeny téma ez Európában és az egyesült államokban is. de az én álláspontom sohasem ingadozott: mint parancsnok szeretném, ha előállítanák és rendszeresítenék ezt a fegyvert..... „a neutronfegyver gyártásának és rendszerbe állításának kérdését megvitattam már az új kormány egyes tagjaival. szeretném leszögezni: a neutronfegyverek bevezetése fontossági sorrendben a nagyhatósugarú taktikai nukleáris fegyverek korszerűsítése után következik. vagyis a pershing-2 és a cirkálórakéta kifejlesztése és bevezetése az elsődleges,..

Lb/mh fm bs

14.54 160281 1597

--

sk0040 4 230 mtik1041

kinvallatás

madrid, 1981 február 16. /mti/ - hétfőn reggel 24 órával általános tiltakozó sztrájk kezdődött a politikai pártok és a szakszervezetek közös felhívására három baszkföldi tartományban és navarrában José Ignacio Arregui letartóztatott eta-terrorista pénteki elhalálása miatt. Arregui halálát minden valószínűség szerint az elszenvedett rendőri kínzások okozták.

szombat óta a biztonsági rendőrség központjában háziőrizetben tartják azt az öt rendőrfelügyelőt, akik José Ignacio Arreguit „kihaltgatták,„; az igazságügyi hatóságok rendelkezésére bocsátották őket.

José Ignacio Arregui halála megzavarta Leopoldo Calvo Sotelo kijelölt minisztereinek szerdai beiktatásával kapcsolatos terveit is. a baszk nacionalista párttal folytatott tárgyalások, amelyek addig kedvezően haladtak, a terrorista halála miatt nehézségekbe ütköztek és kétségessé vált, hogy az autonóm baszk kormányt alkotó párt parlamenti képviselői megadják-e támogatásukat Calvo Sotelónak.

a baszk tartományok nagyvárosaiban hétfőn délután tüntetéseket is tartanak, hasonlóan azokhoz, amelyeket éppen egy héttel ezelőtt a lemozdított atomerőmű főmérnökének az eta által történt meggyilkolása miatt tartottak.

Lh/im fm bs

14.58 160281 1234

--

sk0041 4 300 mtik1042

karl richter meghalt

München, 1981. február 16. /afp/ - elhunyt Karl Richter, a világhírű karmester és orgonaművész. vasárnap, müncheni szállodájában érte a végzetes szívroham - közölték hétfőn a bajor fővárosban. ötvennégy éves korában ragadta el a hatalm.

Karl Richter Johann Sebastian Bach műveinek egyik legavatottabb tolmácsolója volt.

1926 október 15-én született a thüringiai Plauenben /amely jelenleg az ndk területéhez tartozik/. drezdában kezdte tanulmányait, majd Karl Straubétól, a lipcsei Szent Tamás templom kántorától tanult orgonán játszani.

1949-ben, 23 éves korában Richter a Szent Tamás templom orgonistája lett. két évvel később Münchenben a Szent Márk templom kántora és orgonatanár. ő alapította és vezette a Bach-kórust, rendezte a Bach-fesztiválokat. 1956-tól a müncheni zeneművészeti főiskola tanára.

all

karl richter számtalan külföldi hangversenykörutat tett; egyebek között fellépett japánban, az egyesült államokban, olaszországban, franciaországban, a szovjetunióban, és latin-amerikában.

sas fm

15.01 160281 1067

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

rövid hírek

ellenforradalmárok

maputo, 1981. február 16. /taszsz/adn/ - mozambikban a forradalmi-katonai bíróság négy ellenforradalmárt halálra, huszonnégyet 8-tól 14 évig terjedő szabadságvesztésre ítélte. az elítéltek fegyveres terrorakciókat hajtottak végre, gazdasági szabotázszt követtek el és az állam biztonságát fenyegető tevékenységben vettek részt.

feltárás

uj-delhi, 1981. február 16. /taszsz/ - rajashtan indiai államban jaipur város közelében a paleolitikorból származó emberi település maradványaira bukkantak. a tudósok feltételezik, hogy a kőből készült munkaeszközök és egyéb régészeti tárgyak körülbelül tízezer évesek.

balti-tenger

helsinki, 1981. február 16. /taszsz/ - helsinki-ben hétfőn megnyílt a balti-tenger környezetvédelmi bizottságának második ülészsaka. a tanácskozás munkájában lengyelország, az ndk, a szovjetunió, dánia, finnország, az nszk és svédország küldöttségei vesznek részt.

hőlégballon

uj-delhi, 1981. február 16. /dpa/upi/ - az a két amerikai, akik „jules verne”, elnevezésű hőlégballonjukkal február 12-én egyiptomból indultak világkörüli utjukra és rá három napra

de

kényszerleszállást hajtott végre indiában, az idén nem próbálkozik többet eredeti tervének megvalósításával, mivel - ahogy a páros 46 éves parancsnoka közölte - hőlégballonjuk használhatatlanná vált.

sr pn bs

15.04 160281 1378

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

olasz terrorizmus

agrigeno/parma, 1981. február 16. /ap/dpa/ - az észak-olaszországi parma börtönkórházából hétfőn reggel megszökött rosso cesare maino hírhedt terrorista.

a bűnöző tagja volt a „vörös brigádok”, előfutárának számító fegyveres proletár osztag elnevezésű ultrabalos terror szervezetnek és 1970-ben részt vett egy genovai nagytőkés elrablásában. mainot 1971-ben belgiumban tartóztatták le és 16 évi börtönbüntetésre ítélték.

ugyancsak hétfőn történt, hogy az olasz rendőrség őrizetbe vett 14 személyt, akik feltehetően a maffia tagjai. a hatóságok szerint a letartóztatottak két különböző, egymással harcban álló alvilági csoporthoz tartoztak és gyilkos vetélkedésüknek legkevesebb 13 személy esett áldozatul.

pc fm bs

15.17 160281 0768

de

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

rövid hírek

stobbe - glotz

nyugat-berlin, 1981. február 16. /mti/ - dietrich stobbe, aki a városban a múlt év végén kirobbant politikai botránysorozat miatt januárban visszalépett nyugat-berlini kormányzó-polgármesteri tisztségétől, hétfőn bejelentette: lemond az spd nyugat-berlini elnöki posztjáról is. február 27-én a rendkívüli pártkongresszuson a tervek szerint peter glotz volt szenátort választják a szociáldemokraták új elnökévé a városban, akinek jelentős szerepe volt a hans-jochen vogel vezetése alatt megalakult új spd-fdp szenátus megteremtésében. glotz legalább 1982 nyaráig vállalja az elnöki tisztséget, annak ellenére, hogy március 1-én egon bahrtól bonnban átveszi az spd ügyvezetői munkakörét.

heyden professzor

berlin, 1981. február 16. /mti/ - az ndk államtanácsa a haza szolgálataért érdemrend arany fokozatával tüntette ki hétfőn 60. születésnapja alkalmából dr. günter heyden professzort, a német szocialista egységpárt központi bizottsága marxizmus-leninizmus intézetének igazgatóját. a kb erich honecker főtitkár által aláírt levélben köszöntötte a professzort.

laosz - thaiföld

hanoi, 1981. február 16. /mti/ - vientianeban több, mint harmincezer ember részvételével rendeztek tiltakozó nagygyűlést, amelyen elítélték a laosz ellen leutóbb elkövetett thaiföldi provokációkat, hangoztatva, hogy „a thaiföldi hatóságok kina laosz elleni politikáját szolgálják.

ko/zi/mh pn bs

15.22 160281 1456

--

sk0045 4 230 mtik1046

genscher - 2.

islamabad, 1981. február 26. /dpa, ap/ - a hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra pakisztánba érkezett hans-dietrich genscher nyugat-német külügyminiszter a nap folyamán 2 és fél óras eszmecsere-t tartott pakisztáni kollégájával, agha sahival. áttekintették a közép-keleti fejleményeket, az iraki-iráni konfliktus áthidalásának esélyeit, a közel-keleti válság kihatásait, az iszlám országok taifban és az el nem kötelezett országok új-delhiben tartott legutóbbi konferenciájának eredményeit. foglalkoztak pakisztán és nyugat-európa fokozottabb gazdasági együttműködésének lehetőségével is.

genscher a megbeszélésen úgy vélekedett, hogy pakisztánra „külső szerep, hátrul a térség helyzetének megszilárdításában, s hogy a nemzetközi helyzet „a második világháború óta most a legsúlyosabb,„.

agha sahi a tárgyalás után azt mondta, hogy a két tárgyaló fél „lényegében egyetértett,„ a térség helyzetének megítélésében.

genscher a pakisztáni külügyminiszterrel tartott első megbeszélés előtt megnyitotta a kairó és új-delhi közötti térségben akkreditált nyugat-német nagykövetség kétnapos értekezletét, amelyen - az ap szerint - megvizsgálják: hogyan lehetne növelni az nsk szerepét és közreműködését a térség stabilizálását célzó nyugati koncepció megvalósításában.

a nyugat-német és a pakisztáni diplomácia vezetője kedden tartja második megbeszélését, s ugyanaznap este ziaul hak pakisztáni államfő fogadja genschert.

a szerkesztőségek tájékoztatására

a pakisztáni külügyminisztériumban tartott tanácskozáson genscher figyelmeztetett arra, hogy „afganisztán fölött nem szabad napirendre térni,„ s e kérdés kapcsán válik majd el, hogy „a szovjetunió igazoltnak látja-e régi típusu hegemónisztikus politikájának folytatását, vagy pedig eláll a további ilyen jellegű kalandoktól,„.

fm bs

15.36 160281 1898

--

sk0046 4 300 mtik1047

pápa

karachi, 1981. február 16. /afp/ - ii. jános pápa hétfőn karachiba érkezett. a római katolikus egyházfőt ziaul hak tábornok, pakisztáni elnök fogadta a repülőtéren. ii. jános pápa mindössze három órát tölt karachiban, ahol repülőgépe üzemanyagot vesz fel. látogatását nem hivatalosnak minősítették. rendkívüli biztonsági intézkedéseket léptettek életbe a pakisztáni nagyvárosban, ahol a pápa mintegy százezer ember - az ország katolikus lakosságának egyhatede - előtt misét pontifikált. a pápa karachiból a fülöp-szigetekre utazik tovább.

sas fm bs

15.42 160281 0578

-.-

sk0047 4 300 mtik1048

rakéta-merénylet

párizs, 1981. február 16. /mti-afp/upi/reuter/ - rakéta-merényletet követtek el hétfőn hajnalban a jemeni népi demokratikus köztársaság párizsi nagykövetsége ellen. a szomszédos épület udvaráról időzítéssel indított két rakéta jelentős anyagi kárt okozott, de - a kora hajnali időpont miatt - szerencsére senki sem sérült meg.

a francia rendőrség eddig csak annyit közölt, hogy a támadás nyilvánvalóan „gyakorlott szakértők, műve és nem bocsátkozott találgatásokba a merénylet célját és elkövetőit illetően. a körülménynek azonban arra utalnak, hogy gondosan eltervezett arab-ellenes provokációról van szó.

a merénylők a rakéták indítóállványa mellett - angolul - a falra festették, hogy „emlékezzetek a copernicre,,. egy ismeretlen telefonáló pedig röviddel a robbanás után azt mondta a francia hírügynökségnek, hogy a copernic-utcai merénylet áldozatainak nevében, bosszúból támadtak a nagykövetségre. a copernic-utcai zsinagóga ellen elkövetett merénylet volt - mint emlékeztet - a második világháború óta a legsúlyosabb és legvéresebb antiszemita merénylet franciaországban. a merénylet elkövetését akkor egy ujjfasiszta szervezet vállalta magára, de egyes francia újságok - minden bizonyíték nélkül - az arabokra próbálták hárítani a felelősséget. igaz, a hecckampány akkor egy másik arab ország, libia

Al

ellen irányult. a tényekhez tartozik, hogy röviddel a copernic-utcai pokolgépes robbantás után különböző zavaros cionista csoportok több bosszú-merényletet is elkövettek, de kizárólag francia ujjfasiszták ellen.

az arab liga párizsi irodája hangsúlyozta, hogy a terroristák hivatkozása a copernic-utcai merényletre „kohlmány,,. a palesztinai felszabadítási szervezet párizsi képviselője pedig kijelentette, hogy az akció „beleillik a jelenlegi arab-ellenes gyűlölethullába,, és „egybeesik a pfsz tagjai ellen párizsban elkövetett provokációk elharapódzásával az utóbbi napokban,,.

sas fm bs

15.51 160281 1961

-.-

sk0048 4 230 mtik1049

kambodzsa - szihanuk

hanoi, 1981. február 16. /mti/ - phnom penh-i értékelés szerint „a kambodzsai reakciók sorainak szihanuk vezetésével történő újrendezése nem más, mint kína kudarcának újabb jele,,.

az spk hírügynökség kommentárban foglalkozott szihanuk volt kambodzsai államfőnek azzal a nyilatkozatával, amelyben készségét nyilatkoztatta rá, hogy vezesse a kambodzsai népköztársaság ellen harcoló erők „nemzeti koalícióját,,. e koalícióban szihanuk hívei mellett helyet kapnának a pol pot-ista erők és a son sann vezette jobboldali, antikommunista „szabad khemerek,, is.

a legújabb jelentések szerint szihanuk, aki a korei ndk fővárosában, phenjanban tartózkodik, február végén kész lenne fogadni a megdöntött, népiértő pol pot-rezsím megbízottait, hogy tárgyaljon velük közös front kialakításáról. a volt államfő korábban több ízben nyilatkozta, hogy nem hajlandó együttműködni a sokszázezer kambodzsai haláláért felelős pol pot-istákkal, akik őt magát is gyakorlatilag háziőrizetben tartották phnom penh-ben 1975-79-ben. most viszont - mint jelentések tudtul adják - levélváltás történt szihanuk illetve a pol pot-ista erők „minisztereinek,, khieusamphan között, s lehetségesnek látszik, hogy a pol pot-ista tárgyaló küldöttség vezetője is khieusamphan lesz, a tárgyalások színhelye pedig phenjan.

Al

a hivatalos kambodzsai hírügynökség e fejleményekkel kapcsolatban úgy fogalmaz, hogy „peking kísérlete a kambodzsai árulók frontjának megszervezésére, beismerése annak, hogy kina tehetetlen a kambodzsában lezajló változásokkal szemben.

zi/im pl bs
15.56 160281 1599

-.-

sk0049 4 230 mtik1050

bulawayo-nkomo - kieg. a 14. számú hírhez

salisbury, 1980. február 16. /upi/ - joshua nkomo tárcanélküli miniszter hétfőn kijelentette, hogy személyesen fog tárgyalni egykori hadserege gerilláival bulawayo fekete külvárosából, entumbane-ből történő visszavonásukról.

nkomo szerint a fegyveresek nem ellenzik, hogy elhagyják az ottani gyülekező tábort. nkomo kijelentette ugyanakkor: nem áll módjában arra biztatni őket, hogy - az egyesített katonai parancsnokság követelésének megfelelően - még áthelyezésük előtt adják le fegyvereiket.

sr pn bs

16.01 160281 0574

-.-

sk0050 4 230 mtik1051

arab elektromos társaság

jeruzsálem, 1981. február 16. /reuter/ - az izraeli legfelsőbb bíróság hétfőn felemás határozatot hozott az arab elektromos társaság államosításának már sok vihart kiváltó ügyében, amely fontos kérdésnek számít a megszállt területeken lévő arab vállalatok kisajátítása elleni küzdelemben.

a bíróság úgy döntött, hogy a kormány nem veheti át a társaság ciszjordánia üzemeit, csak a vállalat kelet-jeruzsálemi részlegét. a bírósági végzés szerint az energiaügyi miniszternek kell határoznia arról, hogy a vállalatot kettéválasztja-e, vagyis hajlandó-e külön

el

átvenni a kelet-jeruzsálemi üzemeit. a miniszteri határozat keltétől számítva a társaság 15 napon belül nyújthat be fellebezést.

a legfelsőbb bíróság határozatát nyugati hírügynökségek az arabok részleges győzelmének tartják, mivel a vállalat államosításának ügyében nem hoztak végleges jogi döntést. az elektromos vállalat vezetője meglepéssel nyilatkozott a döntésről, s szerinte remélhető, hogy a társaság végülis arab tulajdonban marad.

a bírósági végzés - azzal, hogy megkülönbözteti a társaság jeruzsálemi és ciszjordániai üzemeit - ugyanakkor megerősíti a jeruzsálem bekebelezéséről hozott izraeli döntést, amelyet a palesztinai arab nép törvénytelennek, s elfogadhatatlannak tart.

az elektromos társaság államosítását a kormány egy évvel ezelőtt indítványozta, arra hivatkozva, hogy a vállalat jeruzsálemi üzemei már nem képesek ellátni a város igényeit. az ügy kezdettől fogva politikai kérdésnek számít, jóllehet az izraeli kormány tagadja ezt. minden ezzel kapcsolatos fejlemény felkavarta a közhangulatot: most is riadókészültségbe helyezték a jeruzsálemi rendőrség alakulatait, felkészülve arra, hogy a bírósági döntés miatt esetleg tüntetések robbanjanak ki.

wa pl bs

16.14 160281 1815

-.-

sk0051 4 230 mtik1052

madridi találkozó /1. rész/

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 16. /mti/ - a dokumentumok szerkesztésének szakaszába lépett madridi találkozó hétfőn plenáris ülésen és szerkesztőcsoportokban folytatta munkáját. az érdemi munka azonban nem annyira magukon az üléseken, mint inkább a különböző küldöttségek közötti nem hivatalos találkozókra folyik. erre kitűnő alkalmat nyújtott az elmúlt hét vége, amikor a spanyol házigazdák a kanári-szigetek meglátogatására hívták meg a küldöttségek vezetőit és helyetteseiket.

a hétfő délelőtti plenáris ülés egyedüli felszólalója max kampelman nagykövet, az egyesült államok küldöttségének vezetője volt, aki bejelentette: reagan elnök úgy döntött, hogy az amerikai

el

kormányzat támogatja a katonai enyhülés és a leszerelés kérdéskörében összehívandó értekezletre vonatkozó francia javaslatot.

a találkozón - a varsói szerződés tagállamainak álláspontját képviselve - eredetileg a lengyel küldöttség terjesztett elő javaslatot, hogy a madridi találkozón hívjanak össze varsóba európai katonai enyhülési és leszerelési konferenciát. a lengyel javaslatot követően ebben a tárgyban román, jugoszláv, svéd és francia javaslatot is benyújtottak. az utóbbi, amelyet a nato tagállamai támogattak, csak az ugynevezett bizalomerosztó intézkedésekről szól, a címén kívül leszerelésről nem beszél és szemben a nyílt és minden javaslat megtárgyalását lehetővé tevő lengyel indvánnyal, előfeltételeket támaszt a konferencia megtartására. ezeknek az előfeltételeknek a teljesítése a szocialista országok rovására egyoldalú katonai előnyökhöz juttatná a nyugati katonai tömböt.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kampelman felszólalásában a többi között hangoztatta, az egyesült államok a fegyverkezés igazi ellenőrzésben érdekelt, de semmiképpen sem adja támogatását „kozmetikázott és jelentőség nélküli„ tárgyalásokhoz. majd hét pontban foglalta össze, hogy melyek a francia javaslatnak azok az alapgondolatai, amelyeket az egyesült államok teljes mértékben támogat. /folyt./

leh/im fm bs

16.19 160281 2133

-.-

sk0052 4 230 mtik1053

madridi találkozó /2. rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az ülést követő sajtóértekezletén az amerikai küldöttség vezetője kijelentette: a beszédében említett hét pont „csomagnak,, tekintendő, amiről azonban tárgyalni kell. itt az ideje, hogy a változott helyzetnek megfelelően a szovjetunió felülvizsgálja álláspontját. az intézkedéseknek az atlanti-oceántól az uralig való kiterjesztése, amiből az egyesült államok és kanada mellett a

del

szovjetunió ázsiai területei is kimaradnak, katonailag a szovjetunióknak kedvez, hiszen a szovjetunió hagyományos erői a nato-énak kétszeresét teszik ki.

kampelman elmondotta még, hogy nem hivatalos konzultációkat folytat a varsói szerződéshez tartozó országok küldöttségeivel és ennek alapján derülátó a találkozó kilátásait illetően.

leh/im fm bs

16.20 160281 0866

-.-

sk0053 4 230 mtik1054

szkp kongresszus - előkészületek

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - utolsó hetébe lépett a szovjetunió kommunista pártja xxvi. kongresszusának előkészítése. a különböző pártforumokon már végetértek a tanácskozások, az új öt éves tervről indított országos vitában a sajtó még közöl hozzászólásokat, de ezek összesítése, a beérkezett javaslatok összefoglalása is megkezdődött már. véglegesen az szkp központi bizottsága mér fel a javaslatokat, hozzászólásokat, hogy a kongresszus elé már ezek figyelembe vételével terjessze elő javaslatát.

ezen a héten számos új létesítményt, nagyberuházást adnak át rendeltetésének - a kongresszus tiszteletére indított munkaversenyben sok új gyár, üzem készült el. a munkaverseny eredményeit ugyancsak közli a szovjet sajtó: többszázezen készülnek arra, hogy a kongresszus megnyitásáig jelentsék a kommunisták tanácskozásának negyedéves tervük sikeres befejezését.

moszkvát ünnepi díszbe öltöztetik a tanácskozás napjaira. a szovjet főváros díszítésének jelszavai a pártkongresszus jelentőségét, az új öt éves terv előirányzatait hangsúlyozzák, köszöntik a tanácskozás küldötteit és vendégeit. az előzetes jelentések szerint jóval több, mint száz országból érkeznek a kongresszusra küldöttségek, a kommunista és munkáspártok, haladó pártok, a nemzeti-felszabadító mozgalom képviselőinek delegációi.

del

kedden már megkezdte működését a kongresszus sajtóirodája is. a nagyszabású, nagy nemzetközi jelentőségű eseményre nagyszámú külföldi újságíró, rádió- és televíziós tudósító érkezik - az állandó tudósítók munkájának kiegészítésére - a szovjet fővárosba.

ki/fe bs

16.24 160281 1680

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

puskin muzeum - kiállítás a louvre és a cluny anyagából

moszkva, 1981. február 16. /mti/ - az európai középkor és reneszánsz díszítő- és iparművészetének jellegzetes darabjait mutatja be a puskin muzeumban hétfőn megnyílt kiállítás, amelynek anyaga a párizsi louvre és a cluny muzeum tulajdona.

a kiállított gobelinek, falikárpitok, kerámiák, ötvösmunkák, csontfaragások, szobrok a ix. és xvi. század közötti időszakban készültek nyugat-európai mesterek műhelyeiben. megtekinthetik az érdeklődők a limoges-i zománcozott ötvösművek néhány, különböző korokban készült szép darabját, köztük leonard limosin több alkotását. a ix. században készült nagy károly bronz lovasszobra, amely a louvre gyűjteményéből került most a kiállítási tárgyak közé. az ékszerartók, ékszerek, világi és vallási jeleneteket megörökítő gobelinek mellett számos egyházi jellegű és vallási rendeltetésű művészeti tárgy kapott helyet a templomépítés különböző korszakaiból. kiállították a párizsi notre dame biblikus királyszobrainak megmaradt részeit: a szobrokat a francia forradalom idején a köztársaság hívei távolították el, sorsukról sokáig nem lehetett tudni. egy részüket csak 1977-ben találták meg.

a kiállítás moszkvát megelőzően leningrádban tartott nyitva.

sj/fe bs

16.26 160281 1282

-.-

sk0055 4 230 mtik1056

szkp - szovjet szakszervezetek

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - a szovjetunió kommunista pártja és a szakszervezetek közötti kapcsolatáról írt cikket vaszilij prohorov, az szkp kb tagja, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának elnökhelyettese az szkp kb „polityicse szkoje szamoobrazovanyije,, című folyóiratába.

prohorov megállapítja: a szakszervezetekhez fűződő kapcsolatokban a párt a lenin által kidolgozott elvekhez tartja magát, vagyis főként eszmei-politikai síkon irányítja a dolgozók szakmai szövetségeit, a párt ideológiája, a marxizmus-leninizmus a szakszervezeteknek is vezérlő eszmerendszere. a pártnak a szocialista demokrácia széles körű fejlesztésére irányuló törekvései a szakszervezeti demokrácia kiteljesedésében is megnyilvánulnak.

a cikk kifejti: a párt semmiképpen sem helyettesíti a szakszervezeteket és nem gyámkodik felettük részletkérdéseket illetően. az szkp nem téveszti össze a pártnak, a dolgozók társadalmi-politikai szervezetének, a munkásosztály, a nép élcsapatának a funkciót a szakszervezeteknek, mint pártonkívüli társadalmi tömegszervezeteknek a funkcióival. ugyanakkor segítségére van a szakszervezeteknek abban, hogy a szocializmus, illetve a kommunizmus építésének minden fázisában helyesen jelöljék ki a feladatokat, fejleszti a szakmai szövetségek kezdeményező-készségét, támogatja őket arra irányuló törekvéseikben, hogy maradéktalanul éljenek jogaikkal és feladatkörükkel.

a szerző rámutat: a párt és a szakszervezetek kapcsolatában nincs szó parancsokról, rendelkezésekről, utasításokról. a párt főként példájának erejével, politikai és erkölcsi tekintélyével hat, a meggyőzés, a magyarázat, a nevelés eszközeit alkalmazza. a párt mindenekeelőtt a szakszervezetek kötelekébe tartozó párttagokon és a választott szakszervezeti szervekben működő pártcsoportokon keresztül gyakorol hatást a szakmai szövetségekre. ugyanakkor számos szakszervezeti aktivista tagja valamely - helyi vagy központi - pártszerveknek, így ők közvetlenül részt vesznek a párt politikájának kialakításában és végrehajtásában.

végezetül a cikkíró bírálja azokat a nyugati támadásokat, amelyek a szocialista országokban működő szakszervezeti mozgalmakat igyekeznek befektíteni a „semleges,, és „pártoktól független,, szakszervezeteket magasztalva. a marxisták határozottan vissza fognak verni minden olyan kísérletet, amelyek során megpróbálják szembeállítani a szakszervezeteket a munkásosztály pártjával, a szocialista állammal, és sajátos ellenzéki politikai szervezeteikké próbálják változtatni őket - szögezi le a szerző.

fo pl

16.29 160281 2601

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

berlinguer /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. február 16. /mti/- enrico berlinguer, az olasz kommunista párt főtitkára a torinói fiat művek kommunista aktívgyűlésén vasárnap mondott beszédében az olasz politikai és társadalmi harc okát abban jelölte meg, hogy az uralkodó csoportok nem hajlandók a valóság által megkivánt új típusú gazdasági fejlesztésre, szerkezeti átalakításra, a pártok nagy része pedig nem törekszik mélyreható reformokra, hiszen hasznot húz a mostani állapotokból.

ebből fakad az a rendetlenség, bizonytalanság, szétforgácsolódási tendencia, amely immár mindenütt kézzel fogható itáliában - mondta. különösen veszélyesnek nevezte a polgári demokratikus és képviselői intézmények iránti bizalom megingását. időszerűnek vélte az okp „demokratikus alternatívával”, kapcsolatos indítványát. arról is szólt, hogy az uralkodó tőkés csoportok és a kiváltságos rétegek egy része mind nagyobb nyomást gyakorol a munkásosztály társadalmi súlyának csökkentése, vívmányainak, szabadságjogainak korlátozása érdekében. megpróbálják eszmeileg és politikailag korrumpálni a munkásságot. egyes szociológusok és filozófusok újabb teóriáit arra használják ki, hogy tagadják a munkásosztály létezését, feloldják más osztályokban, megfosszák osztály-öntudatától.

politikai sikon a munkásmozgalom elleni támadás fő célpontja az okp, hiszen az áll a konzervatív és reakciós tervek útjában. berlinguer megjegyezte: a munkásmozgalom és a felszabadító-, haladó mozgalmak ellen irányuló támadás nem olasz jelenség, hanem az egész tőkés világra jellemző. különösen nyugat-európára, amely új erőt merített e támadáshoz reaganék hatalomra jutásából. az olasz kommunisták stratégiája továbbra is a béke, az enyhülés, a fegyverek csökkentése és kölcsönös ellenőrzése, a népek együttműködésére támaszkodó új nemzetközi gazdasági rend kialakítása marad. ebből a szempontból tartotta időszerűnek az okp „harmadik uttal”, kapcsolatos ismert tézisét. „fejlesztési fogjuk pártunknak azokat a jellemvonásait, amelyek a nyugati legerősebb kommunista pártjává tették és amelyek egységünk alapjául szolgálnak: osztály- és nemzeti jellegét, demokratikus- és tömegpártiságát, az új internacionalizmussal kapcsolatos felfogását, - mondta. lengyelországról szólva sikraszállt azért, hogy a lengyelek maguk oldják meg gondjaikat. /folyt./

se/jp fm bs

16.34 160281 2391

-.-

sk0057 4 230 mtik1058

berlinguer /2.rész/

szakszervezeti kérdéseket érintve a főtitkár kijelentette, elérkezett az ideje, hogy az egységes szakszervezeti szövetségben /cgil, cisl, uil/ és üzemi bizottságaikban arányos képviseletet valósítsanak meg az egyes szakszervezetek súlyának megfelelően, s hagyjanak fel az egyenlő képviselői elvvel. /a három szakszervezet közül a legnagyobb súlya a kommunista többségű cgil-nek van./ sürgette a szakszervezet szervezeti jellegének a megerősítését mozgalmi jellegével szemben. végül felszólította a kommunistákat, hogy fokozzák szervező munkájukat, nyerjenek meg újabb embereket a pártnak - mindenütt, „minden üzemi részlegben,,.

se/jp fm bs

16.36 160281 0681

-.-

sk0058 4 230 mtik1059

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ii. jános pál - háttér

Róma, 1981. február 16. /mti/ - ii. jános pál manilai látogatásához lorenzo ruiz fülöp-szigeteki vértanu boldoggá avatása nyújt alkalmat. vatikáni körökben elsősorban a vallási szempontot hangsúlyozzák. annál is inkább, mivel marcos fülöp-szigeti elnök saját hatalmi tekintélyének növelésére próbálja felhasználni a pápa látogatását a hazai nemzeti haladó ellenzékkel szemben.

a fülöp-szigeteken még mindig csak részlegesen oldották fel a rendkívüli állapotot. ii. jános pál előtt 1970-ben vi. páp pápa járt a fülöp-szigeteken, a leginkább katolikus ázsiai országban, amelynek népe az európai gyarmatosítók révén került kapcsolatba a katolikus vallással. vi. pápának is az volt a célja, hogy manilából más ázsiai népekhez szóljon a római egyház nyelvén. dialógust teremtsen az ázsiai nagy vallásközösségekkel, a buddhizmussal, az iszlámmal, a hinduizmussal és a sintoizmussal. úgy tudják, a pápa beszéddel fordul majd kínához és a külföldön élő kínaiakhoz is. japánban hirosimát és nagaszakit keresi fel. beszédeiben az atomfegyverkezés ellen szól majd az 1945-ös atombombázás áldozatainak emlékművénél.

de

ii. jános páp pápaságának három éve alatt kilencedszer utazik külföldre.

se/jp bs

16.42 160281 1325

.-.

sk0059 4 230 mtik1060

mitterrand

peking, 1981. február 16. /mti/ - befejezte egyhetes pekingi látogatását a francia szocialista párt françois mitterrand vezette küldöttsége. a francia pártküldöttség találkozott és megbeszéléseket folytatott teng hsziao-pinggel, a kínai kommunista párt központi bizottságának alelnökével, li hszien-niennel, a kkp kb alelnökével és hu jao-panggal, a kkp főtitkárával. a tárgyalásokon megvitatották a pártközi kapcsolatok kérdéseit és foglalkoztak a nemzetközi helyzettel. Titkárságának

az új kina hírügynökség értékelő kommentárja hangsúlyozza a „széleskörű egyetértést”, a kétoldali kapcsolatok megalapozásának és fejlesztésének kérdésében. idézi teng hsziao-pinget, aki kijelentette, hogy a mitterrand vezette küldöttség pekingi látogatása „lerakta az alapot a két párt közötti barátság folytatásához”. hu jao-pang ugyanakkor leszögezte, hogy a kínai kommunista párt és a francia szocialista párt tartós barátságra lépett egymással, s a jövőben is tovább erősíti kapcsolatait.

megfigyelők rámutatnak, hogy ami a nemzetközi helyzetet illeti, a kínai és a francia párt vezetői ellentétes, vagy lényegesen eltérő álláspontot képviseltek a tárgyalásokon olyan alapvető kérdésekben, mint a háború és a béke, a nemzetközi enyhülés, a leszerelés, a szovjetunió és az egyesült államok világpolitikai szerepének értékelése, valamint az európai helyzet megítélésé. erre utal a kínai kommentár, amikor megállapítja, hogy a nemzetközi kérdésekről folytatott tárgyalások „az őszinteség légkörében, az egyenlőség és a közös talaj keresése alapján folytak, miközben mindkét fél fenntartotta a maga eltérő álláspontját”.

a francia szocialista párt küldöttségének pekingi látogatása a kínai hírügynökség kommentátora szerint annak bizonyítéka, hogy a kínai kommunista párt hajlandó a kapcsolatfelvételre más nyugat-európai szocialista pártokkal is.

éb/im mj

17.01 160281 1886

h

sk0060 4 230 mtik1061

jugoszláviai népszámlálás - borba

belgród, 1981. február 16. /mti/ - „az összeírás alkalmával maradéktalanul tiszteletben kell tartani azt az alapvető elvet, hogy minden állampolgár szabadon nyilatkozzék nemzeti, nemzetiségi hovatartozásáról, s határozottan meg kell akadályozni, hogy akár egyénekre, akár csoportokra nyomást gyakoroljanak”, - hangoztatta a borba a március 31-én kezdődő jugoszláviai népszámlálásról közölt hétfői átfogó ismertetésének négyhasábos főcímében.

a jugoszláviai nemzetek és nemzetiségek közötti viszony alapvető jelentőségénél, bonyolultságánál, sokrétűségénél fogva mindig fokozott figyelmet igénylő kérdés. ez a megállapítás még inkább érvényes olyan alkalmakkor, mint a népszámlálás, amely számos fontos adattal szolgál az ország minden nemzete, nemzetisége és etnikai csoportja helyzetéről, politikai, társadalmi, gazdasági, művelődési, oktatási, kulturális és egyéb körülményeiről. sajátos számszerű ellenőrzése ez egy politika eredményeinek, megvalósítása következetességének, s alkalom arra, hogy feltárjuk: hol kell további erőfeszítéseket tenni az esetleges hiányosságok, következetlenségek megszüntetésére - mutatott rá a lap.

amikor a jugoszláv állampolgár nemzeti, nemzetiségi, vagy etnikai hovatartozásáról nyilatkozik, az összeírónak a népszámlálási kérdőívre történő bejegyzésnél következetesen tiszteletben kell tartania azt az alkotmányos rendelkezést, amely biztosítja, hogy minden állampolgár teljesen szabadon döntsön és nyilatkozzék. az összeírásnál maradéktalanul biztosítani kell azt az alapelvet, hogy minden állampolgár szabadon határozza meg nemzetiségét, s ezért határozottan meg kell akadályozni, hogy bármiféle nyomást, befolyást gyakoroljanak rá. ez a legfontosabb politikai követelmény, s a népszámlálás gyakorlati lebonyolítására vonatkozó legfőbb feladatunk. - húzta alá végül a borba.

már/im mj

17.02 160281 1894

h

.-.

sk0061 4 230 mtik1063

arab liga - egyiptom

brüsszel, 1981. február 16. /mti/ - sedli klubi, az arab liga főtitkára hétfőn brüsszelben közzétett nyilatkozatában élesen tiltakozott a nyugat-európai parlament azon határozata ellen, amelynek alapján egyiptom résztvehet a közös piac és az arab országok közötti gazdasági tárgyalásokon. ezeket a megbeszéléseket, amelyeket az egk főhadiszállásán euro-arab párbeszédnek neveznek, két éves szünet után fel akarják ujítani.

az arab liga főtitkárságának nyilatkozata szerint a nyugat-európai parlament határozata beavatkozás olyan ügyekbe, amelyek csak az arab ligára tartoznak. cionista manőverről van szó - hangzik a nyilatkozat -, amelynek célja meghiusítani az euro-arab dialógust.

a nyugat-európai parlament pénteken határozott úgy, hogy egyiptom az egk „természetes tárgyalópartnere,, , még akkor is, ha „átmenetileg,, nem tagja az arab ligának. a parlament szombat egyiptomi elnök múlt keddi beszéde után fogadta el ezt a határozatot.

pd/fe/fg

17.08 160281 1007

-.-

sk0062 4 230 mtik1064

a hó fogságában

belgrád, 1981. február 16. /mti/ - boszniában a bjelasnica és a treskavica hegységben a nagy hó miatt tucatnyi falu és település már hónapok óta el van vágva a külvilágtól. a jugoszláv néphadsereg egységei most helikoptereken 30 tonna élelmiszert, gyógyszert, petroléumot, gyertyát, szappant, tápszert stb. szállítottak az ott élő lakosoknak.

a trnovói körzetben mintegy 500 családot már két hónapja fogságában tart a hó. a többször ismétlődő viharok a villany és telefonvezetékeket is leszaggatták, s így több település hosszú ideig áram nélkül maradt. a helybéliek heteken át egymás között sem közlekedhettek. az utóbbi napokban azonban megindult a falvak

F.

közötti gyalogforgalom, jórészt azokon a hólagutakon keresztül, amelyek a több méter magas hóhegyekbe a lakosok maguk vágta. a nagy hó súlya alatt sok ház összeomlott, s jónéhányak a teteje beszakadt.

már/zsa mj

17.10 160281 0918

-.-

sk0063 4 230 mtik1065

czyrek - szovjet pártkongresszus

varsó, 1981. február 16. /taszsz/ - józef czyrek lengyel külügyminiszter a taszsz tudósítójának adott interjújában hangot adott várakozásának, hogy az szkp küszöbön álló xxvi. kongresszusa nemcsak a szovjetunió életének, hanem az egész nemzetközi kommunista- és munkásmozgalomnak jelentős eseménye lesz. a lengyel kommunisták véleménye szerint a kongresszus tovább fogja erősíteni a szocialista országok együttműködését a varsói szerződés és a kgst keretei között, tovább szilárdítja egységüket és internacionalista szolidaritásukat.

a xxvi. kongresszus külpolitikai határozatai minden bizonnyal alapjául szolgálnak majd annak a küzdelemnek, amelyet a szocialista országok minden békeszerető erő segítségével az enyhülés elmélyítéséért és a hidegháborúhoz való visszatérés ellen folytatnak. ebben a harcban a szocialista lengyelország is tevékenyen részt akar vállalni, mondotta czyrek, majd rámutatott:

Lengyelország különös jelentőséget tulajdonít a szovjetunióhoz és minden testvéri szocialista országhoz fűződő viszonya elmélyítésének. ez a politika megfelel a legmagasabb osztály- és államérdekeknek, és a közös harc hagyományain alapul.

a lengyel külügyminiszter elmondta, hogy az utóbbi időben különböző nyugati kommunistaellenes szervezetek propagandahadjáratot indítottak, amellyel meg akarják gyengíteni a szocialista közösség egységét, s a lengyelországi eseményeket az ország társadalmi rendje ellen irányuló harc fokozására akarják felhasználni. lengyelország belső nehézségeit kihasználva a belpolitikai helyzet destabilizálódását akarják elérni, élezni akarják a feszültséget Európában és az egész világon. mindebben az egyesült államok által pénzelt szabad európa és szabadság rádióadók, valamint egyes nyugatnémet revansista körök járnak az élen. törekvéseik azonban bukásra vannak ítélve - mondotta a miniszter.

F.

czyrek végezetül rámutatott, hogy lengyelország a szocialista közösség tagjaként továbbra is hozzájárul a szocialista országok egységének szilárdításához, a békéért és haladásért folytatott világméretű küzdelemhez.

fo mj

17.13 160281 2129

-.-

sk0064 4 230 mtik1066

közel-keleti hírek

jeruzsálem, 1981. február 16. /ap/ - izrael hétfőn élesen támadta és kategorikusan elutasította anvar szadat egyiptomi elnök javaslatát, hogy hozzanak létre egy száműzetésben működő palesztin kormányt.

joszef burg belügyminiszter nyilatkozatában azt hangsúlyozta, hogy szadat javaslata ellentmond a camp davidben kötött egyezményeknek, amelyekhez szerinte ragaszkodni kellene a palesztin önkormányzatról folytatott izraeli-egyiptomi tárgyalásokon. a külügyminisztérium szóvivője pedig azt sérelmezte, hogy az emigráns jelző előítéletnek számít. a javaslat arra utal, - hangoztatta a szóvivő - hogy létezik olyan terület, amely megilleti, jóllehet a szóbanforgó terület státuszáról még nem született végleges megállapodás. izraeli részről most attól tartanak, hogy szadat csak akkor hajlandó felújítani az ismét megfeneklett tárgyalásokat, ha létrejön a palesztin emigráns kormány.

new york, 1981. február 16. /upi/ - simon peresz, az izraeli munkapárt vezetője a newsweek legutóbbi számában megjelent interjújában ismét a palesztinai kérdés „jordániai megoldása,, mellett szállt síkra. peresz - akinek győzelmet jósolnak a küszöbönálló izraeli választások - azt hangoztatta, hogy jordánia részvétele az izraeli-palesztin megbeszéléseken kulcsfontosságú a békés közel-keleti rendezésben. peresz szerint jordánia választás elé került: izraellel kapcsolatos politikájának vagy a nyílt szembenálláson vagy az együttműködésen kell alapulnia. peresz azt állította, hogy pártja - a választási győzelem esetén - kész tárgyalni bármilyen palesztin politikussal, feltéve, ha „tárgyalópartnere elismeri izrael állami létét, a békére törekszik, s ha elutasítja a terrorizmust.,,

F

abu dhabi, 1981. február 16. /afp/ - a palesztinai felszabadítási szervezet - amint az várható volt - elutasította szadat indítványát. abu maizer, a pfsz szóvivője a javaslatot kommentálva rámutatott arra, hogy a palesztinai nép egyedüli törvényes képviselője a pfsz. maizer leszögezte, hogy mindaddig folytatják izrael elleni harcukat, amíg a palesztinai nép el nem nyeri törvényes jogait.

wa pl

17.27 160281 2132

-.-

F

sk0066 4 230 mtik1067

khomeini nyilatkozata

teherán, 1981 február 16. /upi/- khomeini ajatollah hétfői beszédében élesen elutasította a nyílt levélben megfogalmazódott értelmiségi bírálatot. „az iszlámellenes erők, - mondotta - „ behatoltak az iskolákba, a bazarba és más nyilvános intézményekbe, olyan nézeteket terjesztve, hogy a jelenlegi kormányzat nem jobb a sah rendszerénél. ez a legnagyobb sértés a nemzet számára „ - jelentette ki a főpap.

khomeini támadását azokra az „írastudókra,„ összpontosította, akik - mint mondta - vagy nincsenek tisztában az iszlám köztársaság jelentőségével, vagy pedig „összeesküvéseket,„ forgatnak a fejükben. mindazonáltal a főpap is hangsúlyozta, hogy a jelenlegi iráni állapotok nem felelnek meg maradéktalanul az elképzeléseinek, kiemelve egyes erkölcsi és ellátási problémákat.

kf pl
17.29 160281 0836

F

-.-

sk0067 4 230 mtik1062

iráni - értelmiségiek, háború

beirut/teherán/london/dzsidda, 1981. február 16. /ap/reuter/upi/- harmincnyolc neves iráni értelmiségi hétfőn nyílt levelet tett közzé, amelyben „a nép semmibe vételével, az emberi jogok megsértésével, a nemzetiségek elnyomásával és katasztrófális gazdaságpolitikával,„ vádolta a hatalmat gyakorló iszlám hatóságokat.

az akadémikusok, írók, jogászok és újságírók által aláírt 21-pontos - röpirat formájában terjesztett - dokumentum szerint az elmúlt két évben „a börtönök megteltek politikai aktivistákkal és szabadgondolkodókkal,„ akiket „kínzásoknak vetnek alá,„ a levél aláírói között több olyan személyiség van, akik a sah rendszere alatt hosszú időt töltöttek börtönben.

merényletet kíséreltek meg hodzsatolizlam lahuti, khomeini ajatollah kermanshah tartománybeli megbízottja ellen - közölte a teheráni rádió. a merénylet körülményeit nem közölték és nincs hír a tettesek kilétéről sem.

a bagdadi és teheráni hadijelentések arra utalnak, hogy tovább tart a patthelyzet az iráni-iraki háborúban. a hétvégi harcok két fő színterén, khuzisztánban és a zagrosz-hegység lábainál a két fél deszant-alakulatokkal és messzehordó lövegekkel támadta egymást. irán mintegy 160 iraki, irak 80 iráni elesét jelentette. az iraki légierő gépei abadan közelében állítólag elsüllyesztettek egy iráni hadihajót. egy teheráni jelentés szerint az iráni erők irak észak-keleti részén elfoglaltak egy dombvonulatot.

hétfőn iraki és iráni megbízottak érkeztek szaúd-arábiába, hogy ott kormányaik és a vendéglátó ország viszonyáról, valamint a közép-keleti háborúról tárgyaljanak - közölte a helyi hírügynökség.

tarik mohammed abduallah iraki megbízott rijadban fahd szaudi trónörökösrel találkozott. megbeszélésükről csupán annyi szivárgott ki, hogy azokon jelen volt khuvaiter szaudi oktatási miniszter is, aki a háború kitörése óta khaled király megbízottjaként már többször járt bagdadban.

husszein hasszani, az iráni parlament elnöke helyettese dzsiddában közölte, hogy levelet vitt radzsai iráni miniszterelnöktől fahd hercegnek. mint elmondta, a kétoldalú kapcsolatokról és „iszlám témákról,„ fog tárgyalni a szaudi vezetőkkel. irán - mint ismeretes - nem vett részt a legutóbbi, taifi iszlám csucsértekezleten.

kf pl

17.34 160281 2299

F

-.-

sk0068 4 230 mtik2001

salt-ii - amerikai politika

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - a taszsz moszkvai szemleirója szerint az új amerikai kormányzat álláspontja az, hogy az egyesült államok és a szovjetunió vezetői által 1979. júniusában bécsben aláírt salt-ii. szerződés elfogadhatatlan, ezért azt nem is terjeszti ratifikálás végett a kongresszus elé.

washington ezzel ismét külpolitikájának következetlenségét és kiszámíthatatlanságát bizonyítja, és emellett azt, hogy nem megbízható partner sem a szovjetunióval történő tárgyalások, sem pedig a nyugat-európai országok szempontjából. az utóbbiaknak ugyanis az egyesült államok ígéretet tett arra, hogy ha beleegyeznek az amerikai középhatótávolságú rakéták területükön történő rendszerbe állításába, akkor washington ratifikálja a salt-ii szerződést.

kötelezettségei és ígéretei megszegésének igazolására a reagan-kormányzat közölte, hogy kész tárgyalásokat kezdeni a hadászati támadó fegyverrendszerek korlátozásáról - de csak egy feltétellel: ha összekapcsolhatja e témakört a nemzetközi élet más problémáival és eseményeivel, nevezetesen a „szovjetuniónak a nemzetközi politikai szintén tanúsított magatartásával,,.

a salt-ii szerződésben a szovjetunió és az egyesült államok lefektette az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvét. a megállapodás aláírásával a szovjetunió és az egyesült államok abból indult ki, hogy a kelet és a nyugat között lényegében katonai erőegyensúly van, ezért olyan intézkedéseket helyeztek kilátásba, amelyek az egyensúly megőrzését célozták.

washington azonban nyíltan a szovjetunió feletti katonai fölény elérésének irányvonalát hirdette meg. a salt-ii szerződés akadályozza ezt a politikát.

ennek fényében kell vizsgálni washington álláspontját arra vonatkozóan, hogy a hadászati fegyverek korlátozásáról a szovjetunióval folytatandó tárgyalásokat össze akarja kötni más kérdésekkel is. ez eleve kudarcra ítéli a tárgyalásokat.

a szovjetunió és az egyesült államok kapcsolatai fejlesztésének egyetlen biztos útja van: az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvének tiszteletben tartása, lemondás az erőtenyező alkalmazásáról a politikában. a szovjetunió csak egyenlő partnerként kész szóra állni az egyesült államokkal - szögezi le a taszsz szemleirója.

rp/fg bj

17.38 160 281 2293

F

-.-

sk0069 4 230 mtik2002

afganisztán - vezércikk /1. rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

kabul, 1981. február 16. /mti/ - cikkek sorozatával emlékezett meg az afgán sajtó az 1979. decemberében végbement fordulatról, az amin-féle diktatura bukása óta elért eredményekről. közülük a legjelentősebb a vezetés iránti bizalom megszilárdulása - állapítják meg a kommentárok. hafizullah amin eltávolításával megkezdődött az afganisztáni demokratikus forradalom második szakasza.

a cikkek közül kiemelkedik két elméleti írás, amelyben az afganisztáni népi demokratikus párt központi lapja, a hakimate inkalabe saur a hét végén válaszolt az afgán helyzetet eltorzító értelmezésekre. a lap kifejtette, hogy az eltelt esztendőben végre mód nyílt a afgán forradalom kibontakoztatására, a gazdasági, a szociális és a kulturális elmaradottság felszámolását célzó, égető feladatok végrehajtására. „az afganisztáni népi demokratikus párt központi célja a tömegek életfeltételeinek javítása, a politikai élet demokratizálása, az új társadalom irányításában és építésében való demokratikus részvétel objektív alapjainak lerakása - írja.

ezt követően aláhuzza, hogy a párt erőfeszítései sikeresek voltak, mert helyreállt a kormányzat iránti bizalom, amely korábban megrendült. az állami politika iránti bizalomról mind több tény tanuskodik - írja, - közöttük azoknak a tömegeknek a fokozatos hazaáramlása, amelyek a korábbi kormányzat tulkapásai előtt az őszághatárokon túl kerestek menedéket.

az ujság mindazonáltal utal a vezetés előtt álló számos és nehéz problémára. ezek között a legsúlyosabbat a belbiztonság fenntartásában jelöli meg. hangsúlyozza, hogy e probléma megoldásának módszerét még meg kell találni. „afganisztán népe békét kíván, belefáradt a külföldről átdobott martaócok pusztításába, „ - írja, s hozzáfűzi: ilyen körülmények között változatlanul szükséges egy korlátozott szovjet csapatkontingens jelenléte. /folyt./

pk mj
17.50 160 281 1966

F

-.-

sk0070 4 230 mtik2003

afganisztán - vezércikk 2. rész

a cikk elmondja, hogy e kontingens kisebbik részét az amin-kormányzat hívta be afganisztánba, a nagyobbik részét pedig - az elképzelhető legsúlyosabb feltételek között - a pártvezetés többsége kérte fel segítségre.

a cikkek ismételtén megfogalmazzák azt az álláspontot, hogy mihelyt az afganisztán elleni külföldi felforgatás megszűnik, és elfogadhatóan szavatolják, hogy a felforgató tevékenységet afganisztán ellenségei nem ismétlik meg, illetve nem fokozzák, akkor megszűnnek azok az okok is, amelyek a szovjetunióhoz intézett kérést szükségessé tették.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

az ujság az akahatának, a japán kommunista párt lapjának afganisztánról szóló januári cikkére válaszol.

pk/jp mj

17.51 160281 0837

-.-

sk0071 4 230 mtik2004

rakowski - ágazatiak

varsó, 1981, február 16. /mti/ - mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes hétfőn találkozott a lengyel ágazati szakszervezetek egyeztető bizottságának elnöki tisztét betöltő eugeniusz mielnickivel.

ezt megelőzően szombaton - mint jelentettük - rakowski miniszterelnök-helyettes lech walesával, a szolidaritás szakszervezet országos egyeztető bizottságának elnökével tárgyalt.

kn mj

17.52 160281 0431

R

-.-

sk0072 4 230 mtik2005

amerikai-nyugathémet tárgyalások

bonn, brüsszel, 1981. február 16. /mti/ - Lawrence eagleburger, haig amerikai külügyminiszter különmegbízottja hétfőn az egyesült államok latin-amerikai politikáját ismertette bonnban, kedden pedig reagan elnök személyes küldötteként - mint brüsszelben bejelentették - részt vesz a nato tanácsának ülésén.

mint egy nyugathémet külügyi szóvivő közölte, a bonni megbeszélések „munkaszintűek”, - az nszk-t a tárgyalásokon csak külügyi osztályvezető képviseli.

brüsszeli értesülés szerint eagleburger feladata tulajdonképpen az, hogy tájékoztassa a nyugat-európai kormányokat a salvadorral kapcsolatos amerikai álláspontról. illetékes helyről származó értesülés szerint azonban megvitatta a szövetséges államok nato-nagyköveteivel az észak-atlanti szövetség minden időszerű problémáját és közli reagan elnök álláspontját e kérdésekről.

bonnban a látogatás munkajellege ellenére megkülönböztetett figyelemmel kísérik a reagan-kormány első delegációjának látogatását. a hivatalos tárgyalási téma feszültséget rejt: a salvadori válság megoldását illetően bonnban az álláspontja eltér washingtonétól. politikai körökben azonban a latin-amerikai kérdéskörön túl felvilágosítást várnak azzal kapcsolatban is, hol tart az új amerikai kormányzat általános külpolitikai vonalának kidolgozása és főként, hogy mi várható a kelet-nyugati kapcsolatok jövőjét illetően.

az eagleburger-misszió hátterében washington rosszallása huzódik meg az nszk salvadori politikájával szemben. míg az amerikai kormány támogatja a katonai juntát, a bonnban kormányon lévő szociáldemokraták a népi forradalmi erőkkkel tartanak fenn kapcsolatokat. küldöttségüket nemrég bonnban willy brandt spd-elnök is fogadta. maga brandt a hét végén úgy nyilatkozott, hogy a latin-amerikai ország problémáinak megoldásában „minden demokratikus erőt támogatni kell”, az spd köreiből elutasítják azt az állítólagos washingtoni követelést, hogy a nyugat-európaiak tekintsék a kérdést „amerikai belügynek”, és tartózkodjanak mindenfajta olyan nyilvános állásfoglalástól, vagy akciótól, amely keresztezheti az egyesült államok terveit.

or/pd/ve/fg

17.55 160281 2177

R

-.-

sk0073 4 230 mtik2006

a munkásbizottságok akcióterve

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 16. /mti/ - marcelino camacho, a spanyol munkásbizottságok szakszervezeti szövetségének főtitkára, hétfőn madridban sajtóértekezleten ismertette a munkanélküliség elleni küzdelem országos akciótervét, amelyet a munkásbizottságok 200 tagu szövetségi tanácsa /országos tanács/ szombat-vasárnapi ülésén hagyott jóvá. a tervet két nappal a kijelölt spanyol miniszterelnök kormányprogramjának elhangzása előtt hozták nyilvánosságra.

marcelino camacho a tervet ismertette hangsúlyozta, hogy csak 1981-ben félmillió munkahely szűnt meg spanyolországban, s a munkanélküliek száma már jóval meghaladja a másfél milliót. ennek a katasztrófális és egyre súlyosbodó helyzetnek a megoldása országos összefogást követel.

a munkásbizottságok ennek alapján tárgyalási alapnak tekintik a most nyilvánosságra hozott akciótervet; ez nemcsak hosszutávú strukturális változásokat irányoz elő a spanyol gazdaságban, hanem olyan átmeneti intézkedéseket is javasol, mint a nyugdíjkorhatár leszállítása. az akcióprogram konkrét intézkedéseket javasol új munkalehetőségek létesítésének céljaira.

Leh/fe/fg

18.00 160281 1216

--

sk0074 4 230 mtik2007

zimbabwe - újabb fejlemények

salisbury, 1981. február 16. /afp/- zimbabwében a hajdani zipra felszabadító hadsereg több egysége hétfőn beleegyezett abba, hogy letegyje a fegyvert, és ezzel hozzájáruljon a múlt héten történt véres összetűzések lezárásához. salisburyben hivatalosan bejelentették, hogy a bulawayo város mellett fekvő entumbane település körzetéből a viszálykodó katonákat távolabbi laktanyákba szállítják át.

a rendőrség közleményben szőlította fel fegyverük letételére azokat a volt gerillákat, akik eddig nem jelentkeztek az áttelepítést szervező központoknál. a robert mugabe miniszterelnököt

R

követő harcosok, a hajdani zanza felszabadító hadsereg fegyveresei azonnal engedelmeskedtek a kormánycsapatok felhívásainak, míg a zipra katonái csak hosszas habozás után engedelmeskedtek a további viszályok elkerülését célzó parancsoknak.

ku pl

18.02 160281 0883

--

sk0075 4 230 mtik2008

rövid hírek

elhunyt ivan szerbin

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - 71 éves korában, hosszú betegség után elhunyt ivan szerbin, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának osztályvezetője. ivan szerbin tapasztalt pártmunkás és szervező volt. jelentős mértékben hozzájárult a szovjet ipar fejlődéséhez, az új technika eszközeinek létrehozásával és a világűr meghódításával kapcsolatos feladatok megoldásához - olvasható az szkp és a szovjet állam vezetői által aláírt gyászjelentésben.

oroszország külpolitikája - dokumentumok

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - ,, oroszország külpolitikája a xix. század elején ,, címmel 12 kötetes dokumentumgyűjteményt jelentetett meg a moszkvai nauka könyvkiadó. az első izben közzétett dokumentumok az 1821. márciusától 1922. decemberig terjedő időszakot ölelik át és feltárják oroszországnak a világ több államával, így angliával, franciaországgal, ausztriával, az egyesült államokkal, spanyolországgal, portugáliával, törökországgal, iránnal, kínával, a skandináv államokkal, németországgal, olaszországgal fenntartott kapcsolatait. /század-

R

osztrák munkásmozgalmi kiállítás

bécs, 1981. február 16. /taszsz/ - az osztrák munkásmozgalom 1918-tól 1934-ig terjedő időszakának történetéről szóló kiállítás nyílt meg bécsben. a kiállított anyagok, többek között plakátok bemutatják az osztrák munkásságnak a fasizmus terjedése ellen vívott küzdelmét.

te mj
18.04 160281 1484

-.-

sk0076 4 230 mtik2009

indiai-óceán - izvesztyija

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - kedden újítja fel munkáját az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-bizottság. a testület feladatai közé tartozik, hogy hozzájáruljon olyan gyakorlati lépések megtételéhez, amelyek a térség békeövezetté változtatását szolgálják, és elősegítse, hogy az idén colombóban, sri lanka fővárosában tartsanak nemzetközi indiai-óceán-konferenciát, amelyen széles körű megállapodás jöhetne létre a térség kérdéseiről.

a szovjetunió határozottan támogatja a konferencia összehívását - mutat rá az izvesztyija című szovjet lap. ismeretes, hogy a szovjet állam kész hozzájárulni az indiai-óceán és a perzsa-öböl térségének békeövezetté változtatásához. ebben a szellemben fogantak azok a kezdeményezések is, amelyeket leonyid brezsnyev fejtett ki indiai látogatása során.

a világ békeszerető közvéleménye nagy figyelmet szentelt a szovjet álláspontnak. ugyanakkor az imperializmus erői azonnal elutasították a szovjet javaslatokat, és azt állítják, hogy az egyesült államoknak a térségben követett politikáját a „szovjet fenyegetés, a szovjetunió fokozódó katonai jelenléte,„ indokolja.

a szovjetunió soha sem létesített és soha sem hoz létre katonai támaszpontokat az indiai-óceánon - szögezi le az izvesztyija. a perzsa-öblöt és az indiai-óceánt ténylegesen fenyegető veszély az egyesült államoktól ered, amely növeli a térségben található katonai erőit.

az indiai-óceán akkor válhat békeövezetté, ha - a partjai mentén fekvő országok javaslataival összhangban - teljesítik az ENSZ-nek a térségre vonatkozó deklarációjában foglaltakat. az egyesült államok

Fi

azonban meg akarja hiúsítani, vagy legalább is megpróbálja előadni a nemzetközi konferencia összehívását, hogy semmi se kösse meg a kezét militarista céljainak valóra váltásában - mutat rá az izvesztyija.

fo mj

18.12 160281 1881

-.-

sk0077 4 230 mtik2010

rövid hírek

beatles-hír

London, 1981. február 16. /ap/ - George Harrison, az egykori beatles együttes volt tagja megerősítette: nincs szándékában részt venni a Paul McCartney-val és Ringo Starral tervezett közös lemezfelvételen, amellyel - a korábban elterjedt hírek szerint - decemberben meggyilkolt negyedik társuknak, John Lennonnak kívántak emléket állítani.

európai parlament küldöttsége

Tokió, 1981. február 16. /afp/ - az európai parlament küldöttsége hétfőn Tokióba érkezett, hogy az új energiaforrások felkutatását célzó intézkedésekről tárgyaljon a japán parlament képviselőivel. a látogatás a negyedik a felek közötti rendszeres konzultációk sorában.

szovjet békebizottság

Damaszkusz, 1981. február 16. /taszsz/ - a szovjet békebizottság küldöttsége k.l. dallakjannak, az örmény kommunista párt központi bizottsága titkárnak vezetésével február 9. és 16-a között hivatalos szíriai látogatáson vett részt.

bm pl

18.18 160281 0974

Fi

-.-

sk0078 4 230 mtik2011

emberi jogok bizottsága - szovjet felszólalás

genf, 1981. február 16. /taszsz/ - hétfőn genfben folytatta munkáját az ENSZ emberi jogok bizottsága. a fajüldözés elleni harcról folyó vitában felszólalt Valerian Zorin, az ülésen résztvevő szovjet küldöttség vezetője.

az afrikai kontinensen a dél-afrikai köztársaság a fajüldözés, a reakció, és a gyarmatosítás legfőbb bástyája - hangoztatta felszólalásában Zorin. a fajüldöző rendszer azért hozza létre az ugynevezett bantuszánokat, hogy szakadást idézzon elő a különböző etnikai csoportok között és ezzel gyengítse a felszabadító mozgalmakat. a dél-afrikai csapatok folytatják a szomszédos államok, Angola, Mozambik és Zambia elleni provokációikat - mutatott rá felszólalásában a szovjet küldöttség vezetője.

a nyugat-nagyrányu katonai, politikai és gazdasági támogatása nélkül a dél-afrikai rendszer nem maradhatott volna fenn. ezzel kapcsolatban Zorin rámutatott, hogy amerikai, angol, nyugatnémet és más nyugati cégek a nukleáris kutatásban is segítséget nyújtanak a fajüldöző rendszernek. ennek eredményeképpen a dél-afrikai köztársaság Izraellel együttműködve nukleáris robbanó szerkezeteket próbál ki. a nyugati támogatás magyarázata pedig az, - folytatta Zorin - hogy számos nyugati ország számára a dél-afrikai rendszer a nemzeti felszabadító mozgalmak elleni harc legfőbb támasza és a felszabadító mozgalmak elleni terrorcselekmények támogatója.

a szovjet küldöttségvezető a dél-afrikai köztársaság elleni szankciók kiszélesítésére szólított fel. ugyanakkor rámutatott, hogy a fajüldözés és faji megkülönböztetés felszámolása érdekében be kell tiltani a fajüldöző eszmék terjesztését és a fajgyűlöleten alapuló szervezetek tevékenységét.

pf mj

18.44 160281 1743

F

-.-

sk0079 2 230 mtik2012

filozófiai tanulmányok

moszkva, 1981. február 16. /mti-taszsz/ - a Voproszi Filozofii nevű szovjet folyóirat arról számol be, hogy az SZKP XXV. kongresszusa óta eltelt időszakban számos olyan monográfia és szerzői kollektíva által alkotott mű látott napvilágot, amelyek a történelmi materializmus problémáival foglalkoznak.

a havonta megjelenő folyóirat rámutat, hogy a szakértők figyelemmel egyrészt a mai kor, mint a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet kora dialektikájának tanulmányozásával kapcsolatos problémák széles körére irányul. a tanulmányozás alá vett másik problémakör pedig azzal az ellentmondásos hatással kapcsolatos, amely a világ minden részére kiterjedő tudományos-technikai forradalommal jár.

a folyóirat a 70-es évek marxista-leninista elméleti tevékenységének nagy vívmányaként értékeli a fejlett szocialista társadalom koncepcióját, amelyet az SZKP, a szocialista közösség kommunista és munkáspártjai, ezen országok különböző szakterületeken dolgozó tudósai alkottak meg.

dl mj

19.04 160281 1043

-.-

sk0080 4 230 mtik2013

csehszlovákia - kiutasítás

prága, 1981. február 16. /mti/ - francia diplomaták jogsértő cselekményeiről és csehszlovákiából történt kiutasításáról adtak ki hétfőn hivatalos közleményt Prágában.

mint a közlemény elmondja, a prágai francia nagykövetség katonai osztályának munkatársai tavaly decemberben a közlekedési előírásokat tudatosan megszegve behatoltak egy, illetéktelenek számára elzárt katonai területre, s ott a bizonyítékok szerint hírszerző tevékenységet végeztek. a csehszlovák hatóságok akkor erélyesen tiltakoztak emiatt, de nem vonták le az esetből az ilyenkor szokásos következtetéseket, mert nem akarták, hogy károsodjanak a franciaországgal fenntartott kapcsolatok.

F

néhány napja azonban ugyanennek a katonai osztálynak a munkatársai ismét behatoltak egy tilosnak jelzett katonai területre, ezúttal észak-csehországban, és - amint ezúttal is teljes mértékben bebizonyosodott - hirszerző tevékenységet fejtettek ki.

a csehszlovák külügyminisztérium közölte a francia nagykövetséggel, hogy említett munkatársainak ezek az ismételt elkövetett cselekményei megengedhetetlenek, ellentétesek a nemzetközi jog általánosan elismert normáival, a diplomáciai kapcsolatokról szóló bécsi egyezmény rendelkezéseivel és csehszlovákia törvényeivel. ezért felkérte a nagykövetséget, gondoskodjék róla, hogy az érintett személyek meghatározott időn belül hagyják el az országot.

egyidejűleg a csehszlovák külügyminisztérium élesen tiltakozott a francia hatóságoknak az ellen az indokolatlan követelése ellen, hogy a párizsi csehszlovák nagykövetség katonai osztályának két munkatársa távozzék franciaországból - hangzik a prágai közlemény.

se/jp mj bj

19.11 160281 1699

--

sk0081 4 230 mtik2014

thatcher-nyilatkozat

London, 1981. február 16. /mti-ap/upi/ - margaret thatcher brit kormányfő hétfőn amerikai újságíróknak nyilatkozott londonban a downing 10. kormányrezidencia konferenciatermében abból az alkalomból, hogy elsőként a nyugat-európai szövetségesek vezetői közül február 25-én az egyesült államokba utazik reagan elnök meghívására. street

a brit kormányfő támogatta reagan amerikai elnök szovjetellenes kijelentéseit, az enyhülési politika megkérdőjelezését, bizonygatta ugyan, hogy a nyugati világ békét akar, de hangsúlyozta, hogy az „enyhülésnek kétirányúnak kell lennie... thatcher asszony az amerikai elnök egyik kijelentésére utalt, amely az enyhülést „egyirányu utcának”, minősítette, mert az reagan szerint csak a szovjetunióknak kedvez.

az utóbbi időben sokat emlegetett neutronfegyverről a brit miniszterelnök kitérően nyilatkozott és nem volt hajlandó véleményt mondani arról, hogy helyesli-e annak nyugat-európai rendszerbe

Fi

állítását. lengyelországról mindössze annyit mondott, hogy varsónak saját magának kell megoldania problémáit.

„rendkívül szerencsésnek”, nevezte alexander haig külügyminiszteri kinevezését és, reményét fejezte ki, hogy az amerikai vezetőkkel folytatott tárgyalásai nyomán javulnak washington és nyugat-európai szövetségesének kapcsolatai.

más kérdésekről nyilatkozva thatcher utalt rá, hogy nagy-britannia és szövetségesei „csak segítő”, lépéseket kívánnak tenni a közel-keleten, mert „nem tartozik céljaink közé, hogy megnehezítsük a dolgokat az elnök /reagan/ és haig számára,,.

a brit belpolitikáról szólva thatcher asszony határozottan védelmezte sokat bírált monetarista gazdaságpolitikáját és közölte, hogy nem várható változás ezen a téren. az amerikai hírügynökségek megjegyezték, hogy az angol font „szentségét”, hirdető gazdasági irányvonal ellenére nagy-britanniában az inflációs ráta 13 százalékos és az 1930-as évek óta még sosem volt ekkora a munkanélküliek aránya: a 2,4 millió állás nélküli a munkaerő tiz százalékát teszi ki.

rp/fg bj

19.41 160281 2058

--

sk0082 4 230 mtik2015

izvesztyija-cáfolat

moszkva, 1981. február 16. /taszsz/ - az izvesztyija című lap visszautasítja a nyugati propaganda legújabb felröppentett hírét, amely szerint a szovjetunió megbízottai zürichben titkos kereskedelmi tárgyalásokat folytatnának a dél-afrikai köztársasággal 490 ezer tonna foszfátalapú műtrágya vásárlásáról, valamint a világpiacra történő közös aranyeladásról.

az izvesztyija rámutat, hogy a koholmány szerzőinek állítása szerint minderre azért van szüksége a szovjetunióknak, hogy a dél-afrikai köztársaság segítségével, ugymond,, pótolja a szovjet gazdaságban az amerikai embargópolitika következtében keletkezett hiányokat,,.

Fi

az ilyesfajta rosszindulatú koholmány szerzőinek a szovjet gazdaság helyzetére vonatkozó megdöbbentő tudatlanságát árulja el - mutat rá a lap. nincsen semmi meglepő abban, hogy e provokatív állításon kapva kaptak pretóriában. mi lehet azonban az ember véleménye a francia paris match és a jeune afrique hetilapokról, amelyek csatlakoztak a tudatos rágalomhoz? - teszi fel a kérdést a moszkvai napilap.

az egész világ előtt ismeretes - írja végezetül az izvesztyija -, hogy a szovjetunió határozottan és következetesen elítéli a fajüldözést és a nyugati államokkal ellentétben szigorúan betartja a fajüldöző dél-afrikai rezsim elleni gazdasági szankciókat elrendelő ENSZ-határozatokat.

te mj bj

19.43 160281 1382

-.-

sk0083 4 230 mtik2016

indiai felvonulás

uj-delhi, 1981. február 16. /reuter/upi/taszsz/ - india függetlenségének kikiáltása óta a legnagyobb megmozdulás volt hétfőn uj-delhiben. több mint egy millió paraszt ment a fővárosba, hogy támogatásáról biztosítsa a kormánynak a mezőgazdaság fejlesztését célzó erőfeszítéseit.

a parasztok 140 különvonaton, valamint buszok, teherautók és traktorok ezerein érkeztek uj-delhibe. egyesek majdnem két és fél ezer kilométert tettek meg, amíg lakhelyükről a fővárosba értek. mint a megmozdulást szervező, kormányzó indiai nemzeti kongresszus /i/ párt képviselője rámutatott: a felvonulás bizonyította, hogy a parasztok elutasítják az ellenzék azon vádjait, amelyek szerint indira gandhinak nem sikerült előrelépnie a mezőgazdasági gondok megoldásában.

a hétfői nagygyűlésen elhangzott beszédében indira gandhi ígéreteit tett arra, hogy a kormány továbbra is mindent megtesz a parasztok sorsának megjavításáért.

ta pl bj

19.45 160281 0965

F

-.-

sk0084 4 230 mtik2017

Lengyel tanácskozások /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 16. /mti/ - a lengyel egyesült munkáspárt több vajdasági bizottsága tartott hétfőn plenáris ülést.

a gdanski tanácskozáson, amelyen tadeusz fiszbach, a lemp ^{le}politikai bizottságának póttagja, a vajdasági pártbizottság első titkára elnökölt, hangsúlyozták, hogy az elhúzódó társadalmi és gazdasági válság miatt „a korábbinál gyorsabb és határozottabb stabilizációs lépésekre van szükség,„. a lemp központi bizottságának nyolcadik plénuma ebbe az irányba mutat.

a felszólalók üdvözölték wojciech jaruzelski miniszterelnökké megválasztását és a kormány átalakítását.

a tanácskozáson nagy hangsúlyt kapott a párt szervezeti és eszmei egységének erősítése, és a szakszervezetek szocialista jellegének biztosítása, alapszabályzatuk betartása.

plenáris ülést tartott a lemp nowy sacz-i, opolei és pilai vajdasági bizottsága is. az opolei tanácskozáson energikus fellépést sürgettek az anarchia, az önkényeskedés megnyilvánulásaival szemben. a szakszervezetekkel való együttműködés elmélyítésére kell törekedni - hangsúlyozta számos felszólaló, hozzátéve, hogy a „szolidaritás,„ egyes szervezetei „nem mutatnak hajlandóságot a konstruktív együttműködésre,„. a nowy saczi ülésen a többi között arról volt szó, hogy fel kell lépni a társadalmi tulajdon megkárosítói ellen. /folyt./

kn/fe mj

19.50 160281 1426

-.-

sk0085 4 230 mtik2018

Lengyel tanácskozások /2.rész/

a pap hírügynökség a nap folyamán arról számolt be, hogy az ország számos üzemében az elmúlt napokban javult a munka ritmusa, nőtt a termelékenység.

F

a szerkesztőségek tájékoztatására !!!

hétfőn két vajdasági tanács is ülést tartott. a przemysli tanácskozáson közölték, hogy a városi tanács elnöke benyújtotta lemondását a kormányfőnek, aki azt elfogadta. le akart mondani tisztségéről a vajdasági /megyei/ tanács elnöke is, aki egyidejűleg a lemp vajdasági bizottságának első titkára. az ő lemondását azonban titkos szavazás eredményeként nem fogadták el. a bielsko-biala-i vajdasági tanács ülésén résztvettek a regionális „szolidaritás,” képviselői is. a tanácskozáson jóváhagyták a kormányfő által javasolt jelölt kinevezését a vajdasági tanács élére.

kn/fe mj

19.54 160281 0824

-.-

sk0086 4 230 mtik2019

ira

belfast, 1981. február 16. /up1/ - hétfőn egy belfasti bíróság husz évi börtönbüntetésre ítélte john christopher bradleyt, az ir köztársasági hadsereg /ira/ tagját thomas neidermeyer nyugatnémet konzul meggyilkolásáért. bradley beismerte bűnösségét. az ira hivatalosan mindmáig nem vállalta magára a konzul elrablását.

neidermeyert 1973 decemberében rabolták el az ira tagjai. azt tervezték, hogy a tiszteletbeli konzult két - bombamerénylet elkövetésével vádolt - társuk szabadon bocsátása fejében engedik el. amint ez bradley vallomásából kiderül, rabságának harmadik napján a konzul szökni próbált. fogva tartói fejbeverték, majd megfojtották. bradley beismerte, hogy segített eltemetni a tetemet, amelyet csak tavaly találtak meg nem messze a konzul házától.

a belfasti maze börtönben eközben folytatódik az ira fogva tartott tagjainak tiltakozása: 400 rab megtagadta a börtönruha viselését. az ira-foglyok „vezére,” március elsőjére újabb éhségsztrájkot helyezett kilátásba - ezuttal „akár a halálig,” hogy rákényszerítse a brit kormányt: politikai fogolyként kezelje a szervezet bebörtönzött tagjait.

sm/fg bj

19.56 160281 1158

-.-

sk0087 4 230 mtik2020

salvador

san salvador, 1981. február 16. /ap/ - kemény ellenállásba ütköznek a salvadori junta csapatai a san vicente vulkán vidéke ellen intézett támadásaik során. a repülőgépekkel és helikopterekkel támogatott hadsereg-egységek gerillatámaszpontok felszámolására indítottak akciót. harcokat jelentettek az utóbbi három napban morazán és chalatenango tartományokból is.

a vidéki hadműveletekkel egyidőben a városokban véres leszámolás folyik. a rendőrség bevallása szerint az elmúlt héten 178 személyt lőttek le az utcákon, állítólag a kijárási tilalom megsértése miatt.

ta pl bj

20.57 160281 0610

-.-

sk0088 4 230 mtik2021

pápa

karachi, 1981. február 16. /ap/ - ii. jános pápa, uton manila felé, megszakította útját a pakisztáni karachiban. rövid tartózkodását arra használta fel, hogy misézzen a város stadionjában.

közvetlenül a szertartás előtt pokolgép robbant a stadion lelátóin. egy ember meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. egyelőre nem ismeretes, hogy kik követték el a merényletet. a rendőrség két gyanús személyt őrizetbe vett.

a pápa röviddel később folytatta útját manilába.

fg bj

21.07 160281 0517

F

-.-

sk0089 4 800 mtik2022

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0032-ig

budapest, 1981. február 16. /mti/

sk0001 várható
 sk0002 nszep - küldöttértekezletek /1. rész/
 sk0003 nszep - küldöttértekezletek /2. rész/
 sk0004 moszkvai zöldterületek
 sk0005 lengyelország
 sk0006 genscher
 sk0007 bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /2. rész/
 sk0008 bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /3. rész/
 sk0009 bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /1. rész/
 sk0010 bkp-kongresszusi irányelvek - részletes /4. rész/
 sk0011 spanyol jobboldal - kongresszus
 sk0012 bernadette devlin
 sk0013 rövid hírek:

san juan /puerto rico/: beatles
 atlanta /georgia állam/: atlanti tömeggyilkos
 monte-carlo: tv-fesztivál
 peking: mitterrand

sk0014 zimbabwe
 sk0015 ii. jános pál
 sk0016 egyiptomi hírek
 sk0017 latin-amerika
 sk0018 nszep - megyei küldöttértekezletek - 2.
 sk0019 nukleáris fegyverek - japán
 sk0020 jugoszláv tél
 sk0021 rövid hírek
 moszkva: roszkowski
 berlin: politikai dal-fesztivál
 moose jaw: női pilóták
 párizs: támadás
 sk0022 lengyelország - 2.
 sk0023 vietnam- kina
 sk0024 kambodzsa - thaiföld
 sk0025 bányászsztrájk nagy-britanniában
 sk0026 európai biztonság - szimpózium
 sk0027 vietnam - el nem kötelezettek /1.rész/
 sk0028 vietnam - el nem kötelezettek /2.rész/
 sk0029 szkp - plissonnier
 sk0030 szkp-kongresszus - iparfejlesztés /1.rész/
 sk0031 szkp-kongresszus - iparfejlesztés /2.rész/
 sk0032 lázár - bolgár sajtó
 so/ve bj

21.52 160281 1752

F

-.-

sk0090 4 800 mtik2023

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0033-sk0065-ig

budapest, 1981. február 16. /mti/

sk0033 bahr - spiegel /1.rész/
 sk0034 bahr - spiegel /2.rész/
 sk0035 andrei - érkezés
 sk0036 szovjet nyilatkozat - japán /1.rész/
 sk0037 szovjet nyilatkozat - japán /2.rész/
 sk0038 népi szövetség
 sk0039 rogers - neutronfegyver
 sk0040 kinvallatás
 sk0041 karl richter meghalt
 sk0042 rövid hírek
 maputo: ellenforradalmárok
 uj-delhi: feltárás
 helsinki: balti-tenger
 uj-delhi: hőlégballon
 sk0043 olasz terrorizmus
 sk0044 rövid hírek
 nyugat-berlin: stobbe
 berlin: heyden professzor
 hanoi: laosz - thaiföld
 sk0045 genscher - 2.
 sk0046 pápa
 sk0047 rakéta-merénylet
 sk0048 kambodzsa - szihanuk
 sk0049 bulawayo-nkomo - kieg. a 14.számú hirhez
 sk0050 arab elektromos társaság
 sk0051 madridi találkozó /1.rész/
 sk0052 madridi találkozó /2.rész/
 sk0053 szkp-kongresszus - előkészületek
 sk0054 puskin muzeum - kiállítás a louvre és a cluny anyagából
 sk0055 szkp - szovjet szakszervezetek
 sk0056 berlinguer /1.rész/
 sk0057 berlinguer /2.rész/
 sk0058 ii. jános pál - háttér
 sk0059 mitterrand
 sk0060 jugoszláviai népszámlálás - borba
 sk0061 arab liga - egyiptom
 sk0062 a hó fogságában
 sk0063 czyrek - szovjet pártkongresszus
 sk0064 közel-keleti hírek
 sk0065 nincs /duplán volt/
 ve bj

21.55 160281 1547

F

-.-

sk0091 4 800 mtik2024

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0066-sk0091-ig

budapest, 1981. február 16. /mti/

sk0066 khomeini nyilatkozata
 sk0067 irán - értelmiségiek, háboru
 sk0068 salt-ii - amerikai politika
 sk0069 afganisztán - vezércikk /1.rész/
 sk0070 afganisztán - vezércikk /2.rész/
 sk0071 rakowski - ágazatiak
 sk0072 amerikai-nyugatnémet tárgyalások
 sk0073 a munkásbizottságok akcióterve
 sk0074 zimbabwe - újabb fejlemények
 sk0075 rövid hírek
 moszkva: elhunyt ivan szerbin
 moszkva: oroszország külpolitikája - dokumentumok
 bécs: osztrák munkásmozgalmi kiállítás
 sk0076 indiai-óceán - izvesztyija
 sk0077 rövid hírek
 london: beatles-hír
 tokió: európai parlament küldöttsége
 damaszkusz: szovjet békebizottság
 sk0078 emberi jogok bizottsága - szovjet felszólalás
 sk0079 filozófiai tanulmányok
 sk0080 csehszlovákia - kiutasítás
 sk0081 thatcher-nyilatkozat
 sk0082 izvesztyija - cáfolat
 sk0083 indiai felvonulás
 sk0084 lengyel tanácskozások /1./
 sk0085 lengyel tanácskozások /2./
 sk0086 ira
 sk0087 salvador
 sk0088 pápa
 sk0089 tartalomjegyzék /1.rész/
 sk0090 tartalomjegyzék /2.rész/
 sk0091 tartalomjegyzék /3.rész/
 fe bj

mti külpolitikai szerkesztőség
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 barabás miklós
 bochkor jeno

- v é g e -

21.57

160281 1556

F

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/10

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 17.

kül.

k e d d

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 17. /mti/

brüsszel: a nato tanácsának ülése

brüsszel: az egk külügyminisztereinek ülése

manila: a pápa a fülöp-szigeteken

islamabad: genscher látogatása

kairó: kreisky befejezi látogatását

algir: a szaharai államok külügyminisztereinek találkozója

sg ng

06.43 170281 0332

Nww

P 20

-.-